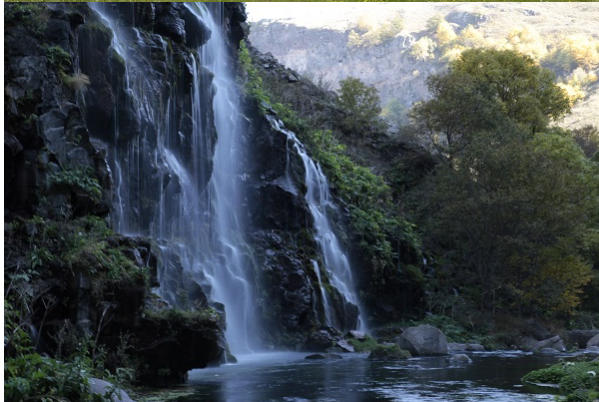

ალგეთის დაცული ტერიტორიების ეკოტურიზმის განვითარების სტრატეგია, საქართველო დაშბაშის, ბირთვისის და სამშვილდის ბუნების ძეგლები

ფინალური ვერსია

მომზადებულია:

კონტრაქტის ნომერი:

ავტორი:

თარიღი:

დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა
კავკასიაში – საქართველო , BMZ-N 2008.6582.4

#SPPA/CS/2016-1

შტეფან შულეინი

31 მარტი 2017

შინაარსი

1. წინასიტყვაობა.....	4
2. სიტუაციური ანალიზი	5
2.1. ეროვნული პარკის და ტურისტული ადგილების დახასიათება.....	5
2.2. ტურისტული SWOT ანალიზი	8
1.1. ვიზიტორთა ანალიზი.....	10
1.2. ეკოსისტემის მდგრადობა და გამტარუნარიანობის შეფასება	11
2. ტურიზმის განვითარების სტრატეგია	13
2.1. ბუნებაზე დაფუძნებული მდგრადი ტურიზმის ხედვა.....	13
2.2. მიზნობრივი ჯგუფები	13
2.3. შემოთავაზებული ტურისტული მიმართულებები	15
3. პროგრამული სამოქმედო გეგმა (PAP)	19
4. შერჩეული საინვესტიციო წინადადებები	71
5. დასკვნა	86
6. დანართები (ცალკე დოკუმენტი)	86

მონაცემთა ცხრილები

ცხრილი1: ალგეთის დტ-ის SWOT ცხრილი	8
ცხრილი2: ტურიზმის პროფილი და მიზნობრივი ჯგუფები	14
ცხრილი3: შემოთავაზებული ტურისტული მიმართულებები	15

აბრევიატურები

APA /დტს	Agency for Protected Areas Georgia /დაცული ტერიტორიების სააგენტო
BCG	Bird Conservation Georgia (NGO) /ჩიტების კონსერვაცია საქართველოში
CENN	Caucasus Environmental NGO Network კავკასიის გარემოსდაცვითი ორგანიზაციის ქსელი
CNF	Caucasus Nature Fund კავკასიის ბუნების ფონდი
GEF	Global Environment Facility/გლობალური გარემოსდაცვითი ფონდი
GEL	Georgian Lari / ქართული ლარი
GNTA	Georgian National Tourism Administration / საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია
GTA	Georgian Tourism Association/ საქართველოს ტურიზმის ასოციაცია
GITOA	Georgian Incoming Tour Operators Association/ საქართველოს შემომყვან ტუროპერატორთა ასოციაცია
GIZ	German International Cooperation/ გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობა
GPS	Geographic Positioning System/ გეოგრაფიული პოზიციონირების სისტემა
Ha	Hectare (10,000 m ²) ჰექტარი
HPP	Hydro Power Plant/ ჰიდროელექტროსადგური
IUCN	International Union for the Conservation of Nature / ბუნების დაცვის საერთაშორისო კავშირი
KFW	German Bank for Reconstruction and Development / რეკონსტრუქციისა და განვითარების გერმანული ბანკი
MoENRP	Ministry of Environment and Natural Resources Protection / გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო
MR	Managed Reserve / აღკვეთილი
n.a.	Not applicable/ არ მიესადაგება
NACHP	National Agency of Cultural Heritage Preservation of Georgia / კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
NM	Natural Monument / ბუნების ძეგლი
NP /დტ	National Park / ეროვნული პარკი
PA	Protected Area / დაცული ტერიტორია
PAP	Programmatic Action Plan/ პროგრამული სამოქმედო გეგმა
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats/ სიძლიერე, სისუსტე, შესაძლებლობა, საშიშროება
Tbd	To be determined /უნდა განისაზღვროს
TDS	Tourism Development Strategy /ტურიზმის განვითარების სტრატეგია
TJS	Transboundary Joint Secretariat / ტრანსსასაზღვრო გაერთიანებული სამდივნო
UNDP	United Nations Development Program /გაერთიანებული ერების განვითარების პროგრამა
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
USP	Unique Selling Proposition / უნიკალური გასაყიდი შემოთავაზება
WB	World Bank / მსოფლიო ბანკი
WWF	World Wide Fund For Nature / ბუნების მსოფლიო ფონდი

1. წინასიტყვაობა

დაცული ტერიტორიები, რომლებსაც ალგეთის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაცია მართავს, მოიცავს ალგეთის ეროვნული პარკს, ასევე დაშბაშის, ბირთვისისა და სამშვილდის ბუნების ძეგლებს. ეროვნული პარკის ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა დაგეგმილია ზაფხულის კურორტ მანგლისში, სადაც ალგეთის დაცული ტერიტორიების შესასვლელი პუნქტია. დაბა მანგლისი თბილისიდან ერთი საათის სავალი მანძილით არის დაშორებული.

ალგეთის დაცული ტერიტორიები მდებარეობს წალკის (დაშბაში) და თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტებში (ბირთვისი და სამშვილდე) და გარკვეულწილად განსხვავებული ლანდშაფტი და ეკოსისტემები გააჩნია. ეს ფაქტორი განსაზღვრავს ალგეთის ეროვნულ პარკის და მთლიანად ქვემო ქართლის რეგიონის მრავალფეროვნებას და ტურისტულ პოტენციალს ზრდას.

სტრატეგიის დოკუმენტის შექმნის მიზანია დაცულ და მის მოსაზღვრე ტერიტორიებზე ეკოტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა ტურისტული სერვისების განვითარების და შემოსავლების გაზრდის გაუმჯობესების მიზნით. ამავდროულად, მდგრადი ტურისტული აქტივობების განსახორციელებლად პრაქტიკული საინვესტიციო რეკომენდაციების მომზადება, რაც შეესაბამება დაცული ტერიტორიის კონსერვაციულ მიზნებს, ხელს შეუწყობს დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციისთვის და ადგილობრივი თემისთვის შემოსავლების გენერირებას.

კვლევის სფერო მოიცავს:

- 1) არსებული ტურისტული სიტუაციის და ტურისტული ბაზრის, ასევე დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციის პერსონალის შესაძლებლობების და სხვა დაინტერესებული მხარეების შეფასებას,
- 2) ტურიზმის პოტენციალის ანალიზს და ალგეთის დაცული ტერიტორიების ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის შემუშავებას რომელიც მოიცავს შესატყვისს და მიზანშეწონილ საინვესტიციო შემოთავაზებებს და ალგეთის დაცული ტერიტორიების მართვის რეკომენდაციებს,
- 3) დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციების შედეგად რეკომენდაციების პრიორიტიზებას; პრიორიტეტული პროდუქტის გამოვლენას და მიზანშეწონილი საინვესტიციო წინადადების შემუშავებას რეალური ბიუჯეტით და მართვის რეგულაციებით.

ანგარიშის პირველი ნაწილი (თავი 2) წარმოადგენს ალგეთის დაცული ტერიტორიების ტურიზმის სიტუაციურ აღწერას, რომელიც მოიცავს არსებული დუკუმენტებისა და მონაცემების, დაინტერესებულ მხარეებთან კონსულტაციებისა და სხვა გასვლების შეჯამებულ ანალიზს. სიტუაციური ანალიზი მოიცავს SWOT ანალიზს და ტურიზმის გამტარუნარიანობის შეფასებას. ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის მეორე ნაწილს (თავი 3) მოყვება პროგრამული სამოქმედო გეგმა (ნაწილი 4). პროგრამულ სამოქმედო

გეგმაში წარმოადგენილია პრიორიტიზირებული აქტივობები მენეჯმენტის გეგმის ცხრილის ფორმატში.

დაინტერესებულ მხარეებთან შეხვედრების შედეგად ტურიზის განვითარების სტრატეგიის საბოლოო ვერსიისთვის ანგარიშთან ერთად მომზადდა შერჩეული საინვესტიციო წინადადებები.

დანართები (ცალკე ფაილი) მოიცავს ლიტერატურის წყაროებს, ფოტო-დოკუმენტაციას და საერთაშორისო მაგალითებს.

2. სიტუაციური ანალიზი

2.1.ეროვნული პარკის და ტურისტული ადგილების დახასიათება

ალგეთის ეროვნული პარკის საბაზისო ინფორმაცია
არეალი და სტატუსი - ალგეთის ეროვნული პარკის ფართობი (7990,44ჰა) CAT II ასოცირებული დაცული ტერიტორიები: - დაშბაშის კანიონის ბუნების ძეგლი (669 ha), CAT III - ბირთვისის ბუნების ძეგლი (560.8 ha), CAT III - სამშვილდის კანიონის ბუნების ძეგლი (475 ha), CAT III
დაარსების წელი: 1965 (სახელმწიფო ნაკრძალი), 2007 (ეროვნული პარკი) დაშბაშის ბუნების ძეგლი (2013), ბირთვისის ბუნების ძეგლი (2016), სამშვილდის ბუნების ძეგლი (2013).
მიღწევადობა ალგეთის ეროვნული პარკი თბილისიდან 80 კმ მანძილზე (1სთ სავალი გზა), ქვემო ქართლის რეგიონში და ზღ.დ-იდან 1100-1900 მ. სიმაღლეზე მდებარეობს. ძირითადი შესასვლელი პუნქტი და ვიზიტორთა ცენტრი დაბა მანგლისშია. დაშბაშის ბუნების ძეგლი წალკასთან, თბილისიდან 100 კმ მანძილზე მდებარეობს (2სთ სავალი გზა). ბირთვისის ბუნების ძეგლი მარნეული-წალკის მთავარ გზაზე თბილისიდან 50 კმ მანძილზე მდებარეობს და ჩასვლა 45წთ-შია შესაძლებელი. სამშვილდის ბუნების ძეგლთან ჩასვლა თეთრიწყაროს გავლით 1.5 სთ-შია შესაძლებელი. იგი თბილისიდან 66 კმ მანძილზე მდებარეობს. დაცულ ტერიტორიებთან მისასვლელი გზები ძირითადად კარგ მდგომარეობაშია, გარდა დაშბაშისა და სამშვილდისკენ მიმავალი გზის ბოლო რამდენიმე კმ-იანი მონაკვეთისა. ალგეთის ეროვნულ პარკში არსებული გზები ცუდ მდგომარეობაშია, როგორც მსუბუქი, ასევე ორხიდიანი ავტომობილებისთვისაც (განსაკუთრებით წვიმის შემდეგ). ყველა ტერიტორიაზე შესაძლებელია თბილისიდან ერთდღიანი და რამოდენიმე-დღიანი ტურების ორგანიზება მანგლისში ღამისთევით.
ძირითადი რესურსები/ ღირებულებები

- ტყე/მდელოები /მდინარეები/ისტორიული ადგილები (ალგეთის ეროვნული პარკი /მანგლისი)
- ისტორიული ძეგლები, ნასოფლარები (ალგეთის ეროვნული პარკი, კლდეკარი),
- კლდექამარა, იშვიათი ეკოსისტემები (ალგეთის ეროვნული პარკი)
- ტრადიციული სოფლები (ალგეთის ეროვნული პარკი)
- ხრამი- კანიონი/ ჩანჩქერები (დაშბაში/ წალკა)
- ტყე / კლდეები/ ისტორიული ძეგლები=>კანიონლენდი (ბირთვისი)
- ისტორიული ადგილები / ხრამის დაჭიკჭავასკანიონები (სამშვილდე)
- მცენარეთა მრავალფეროვნება (დაშბაში, სამშვილდე, ალგეთი)
- რეფტილიები /შხამიანი გველები (სამშვილდე)
- გოხნარის ლოდოვანი/ალგეთის ეროვნული პარკი

რეგიონული ტურიზმის განვითარების მიმოხილვა

ალგეთის ეროვნული პარკი მდებარეობს თბილისი - მარნეული - მანგლისი -წალკა - ჯავახეთი/ვარძიის ტურისტულ გზაზე, რომელიც გრძელდება ბორჯომი-აჭარის (გოდერძის უღ.გავლით) მიმართულებით. ეს გზა ძალიან პოპულარული გახდა ტუროპერატორებისთვის, რომლებიც დაინტერესდებიან გზაზე გაჩერებით, თუ მანგლისი/ალგეთის ტურისტული შეთავაზებები გაიზრდება (სასტუმროები, რესტორნები, კაფეები, ადგილობრივი ბაზარი, სანახაობები, აქტივობები).

მანგლისი ოჯახური დასვენების პოპულარული ადგილი იყო ზაფხულობით, საბჭოთა პერიოდში, ძირითადად "ჯანსაღი ჰაერის"თვალსაზრისით, მაგრამ ვიზიტორთა ინფრასტრუქტურა არც ისე თანამედროვეა,ნაწილობრივ დანგრეულია და არ არის ატრაქციული. თანამედროვე ადგილობრივი და საერთაშორისო ტურიზმი ორიენტირებულია აქტიური დასვენების ფორმებზე

ბოლნისთან, დმანისთან და ქვემო ქართლის სხვა ტურისტულ ადგილებთან შესაძლებელია კომბინირებული ტურების ორგანიზება, თუმცა იშვიათია მაღალი სტანდარტის ღამის გასათევი ობიექტები. ტუროპერატორებს ტურისტული ჯგუფები ქვემო ქართლში ერთი დღით ჩაყავთ და სანამ სხვა ტურისტული ობიექტის/რეგიონის დასათვალიერებლად გაემუშებიან ღამის გათევას თბილისში უზრუნველყოფენ.

ალგეთის დაცულ ტერიტორიებზე შესაძლებელია ხალხისორი და/ან მეტი დღით მოზიდვა.საოჯახო სასტუმროები მრავალ ადგილზე არსებობს (დმანისი, ბოლნისი, ასურეთი, მანგლისი). ძირითად პრობლემას მიზნობრივ ტერიტორიაზე სტანდარტული სასტუმროების (30-ზე მეტ ადგილიანი) სიმცირე წარმოადგენს. სხვა შემთხვევაში, ტერიტორია ძალიან შთამბეჭდავითავესი ტურისტული პოტენციალით, კულტურული და ბუნებრივი ობიექტებისსიმრავლით.

თეთრიწყარო-ბოლნისის გზის გაუმჯობესება რეგიონში გაზრდის წრიული ტურების ორგანიზების შესაძლებლობას. არსებული გზა,რომელიც კვეთს ხრამს დადემის ხიდთან, ცუდ მდგომარობაშია და მისი გავლა დიდ დროს მოითხოვს. ამ გზის შეკეთება

მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს რეგიონის ტურისტულ გზებთან დაკავშირებას. ასევე, ეს გაზრდის რაფტინგისა და კაიაკინგის პოტენციალს ხრამის მდენარეზე.

წალკის რეგიონალური განვითარების პროექტით (FAO -ს დაფინანსებით) შეიქმნა სამი ბილიკი, რაც რეგიონის მრავალდღიანი საფეხმავლო ქსელის დასაწყისია. ერთ-ერთი ბილიკი უკავშირდება წალკას და კლდეკარს (ალგეთის ეროვნული პარკი). შესაძლებელია ასევე ალგეთის ეროვნული პარკის ბილიკების გაგრძელება მანგლისის ან რკონის მიმართულების (შიდა ქართლი).

ქვემო ქართლის/ალგეთის ეროვნული პარკის მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარეკულტურული ობიექტების გრძელი სია არსებობს, მათ შორის არის შთამბეჭდავი და ძალიან მიმზიდველი ობიექტები ქართველი და უცხოელი ვიზიტორებისთვის. ხრამის ხეობის პოტენციალი არ არის სრულად მოკვლეული და ზოგიერთი სანახაობა მოითხოვს ხელახალ-აღმოჩენას (იხილეთ დანართი)

დაცული ტერიტორიის პერსონალის მენეჯმენტის შესაძლებლობები

ალგეთის დაცულ ტერიტორიებს ყავს კომპეტენტური დირექტორი და მაღალკვალიფიცირებული ვიზიტორთა სპეციალისტი, საუბროვს ინგლისურად. თუმცა, ტურიზმის განვითარებისთვის დაგეგმილი აქტივობების შესასრულებლად საჭიროა დამატებითი კადრების აყვანა. საჭიროა ტრენინგების ჩატარება პროდუქტის განვითარებასა და მარკეტინგის საკითხებზე. საჭიროა მეტი პერსონალი და კომპლექსური გადამზადება სათავგადასავლო ინფრასტრუქტურის ფუნქციონირებისთვის, სხვა შემთხვევაში, შემოსავლის გენერირების პოტენციალი ვერ განხორციელდება.

ადგილობრივი თემის მიერ წარმოდგენილი ტურისტული აქტივობები

- ოჯახური სასტუმრო სახლები/აგარეკები (მანგლისი, დაშბაში/წალკა, ბირთვისი/ტბისი/ამლევში)
- გასაყიდი დახლი მანგლიში
- ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა გზებზე
- ცხენების გაქირავება და ტურის გაძღოლა

ძირითადი პარტნიორები / დაინტერესებული პირები

- დაცული ტერიტორიების სააგენტო, ალგეთის ეროვნული პარკის ადმინისტრაცია
- თეთრიწყაროს და წალკის მუნიციპალიტეტები
- ქვემო ქართლისა და შედა ქართის რეგიონები (ხანგრძლივი საფეხმავლო ბილიკები)
- GNTA, კერძო ტურისტული საწარმოები, მანგლისის სასტუმრო სახლები, "დაჩები" ამლევში, ტუროპერატორები
- ბუნების დაცვისა და კონსერვაციის ორგანიზაციები (WWF)
- დტ-ის მხარდამჭერი ორგანიზაციები (CNF, TJS)

თანამშრომლობა სხვა დაცულ ტერიტორიებთან

ალგეთის ეროვნული პარკი ჯერ კიდევ რეკონსტრუქციის ეტაპზეა, SPPA-ის ფარგლებში თანამშრომლობა მიზნობრივ დტ-ებს შრის დაწყებულია.

რეკომენდაცია:

- მარკეტინგის კუთხით თანამშრომლობა / ინფორმაციის გაზიარება ჯავახეთის ეროვნულ პარკთან (ალგეთის ეროვნული პარკის ჯავახეთის ეროვნულ პარკში და პირიქით) რადგან ორივე მდებარეობს თბილისის მანგლისი წალკა- ახალქალაქის გზაზე.
- ბორჯომში ალგეთის ეროვნული პარკის შესახებ ინფორმაციის გაზიარება, ბორჯომის გამოცილებიდან სწავლა (განსაკუთრებით საცხენოსნო ტურების ორანიზება), ტურისტული თავშესაფრების მართვა
- პოტენციური, რეგიონული თანამშრომლობა დილიჯანის ეროვნულ პარკთან (სომხეთი)

2.2.ტურისტული SWOT ანალიზი

SWOT ანალიზი ალგეთის დაცული ტერიტორიებისთვის:

ცხრილი1: ალგეთის დტ-ის SWOT ცხრილი

ძლიერი მხარე	სუსტი მხარე
• მრავალფეროვანი ლანდშაფტი და ეკოსისტემა • შთამბეჭდავი ბუნების ძეგლები (განსაკუთრებით ბირთვისი და დაშბაშის კანიონი) • კულტურული მემკვიდრეობა და ისტორიული ძეგლები და მრავალსაუკუნოვანი ტრადიციები, სახალხო დღესასწაულები, სამხარეულო და სხვა ადათ-წესები (განსაკუთრებით ალგეთის ხეობა, მანგლისის და სამშვილდე) • ეთნიკურად მრავალფეროვანი მოსახლეობა, ეთნოგრაფიული სანახაობაა თემების წარდგენა • გოხნარის ლოდოვანი – საქართველოში ერთ-ერთი უდიდესი ციკლოპური ნაგებობა (ნანრგევები), არქეოლოგიური სანახაობა • თბილისიდან კარგი მიღწევადობა (1სთსავალი გზა ალგეთი, ბირთვისსა და სამშვილდე; 1.5-2სთ - დაშბაშამდე) • მანგლისის ცნობადობა როგორც რეკრეაციული რესურსი (საბჭოთა პერიოდში)	• რთულად მისასვლელი გზები შედარებით მოკლე მონაკვეთებზე (განსაკუთრებით სამშვილდე და დაშბაში), ასევე ალგეთის ეპ-ის სოფლების შიდა გზები • არ არის ღამის გასათევი ობიექტების სშუალო და მაღალი კლასის სასტუმროების სტანდარტი • რესტორნებისა და საოჯახო-სასტუმროების სიმცირე (მანგლისის გამოკლებით) • ღამის გათევის მომსახურების მაღალი ფასები მანგლისში • ჯავშნის და/ან ტურების არა სისტემური მომსახურება (მაგ. საცხენოსნო ტურები) • საერთაშორისო ვიზიტორების მომსახურებისას ცხენების ქირავნობის და საცხენოსნო ტურებით მომსახურების არადაამკმაყოფილებელი ხარისხი (განსაკუთრებით ტურ-კომპანიებისთვის) • ნარჩენების მართვის პრობლემა (განსაკუთრებით წალკიდან ჩამავალი წყლები და კანიონის მიმდებარედ არსებული სოფლები, დაშბაში და კოხტა)
შესაღებლობები	საფრთხეები

• შემოსავლის შექმნის შესაძლებლობა სხვადასხვა პროდუქტით (დაშბაშში დაფიცრულ ბილიკზე სეირნობა, მაღალ ბოგირზე სიარული და ხის კენწეროების ბილიკი ალგეთის ეროვნულ პარკში, „ვია-ფერატა“ ბირთვისში და ბილიკი, გადასახადი პლატფორმა სამშვილდეში • ღამის გათევისა და კვების ინფრასტრუქტურის კერძო ბიზნესების განვითარება • კონსესიით შემოსავლის მიღება - გაქირავება და ფრინველებზე დაკვირვება განსაკუთრებით დაშბაშსა და სამშვილდეში (დამატებული დტს-ს მიერ) • ტურის გამძღოლის სერვისების შეთავაზება, მთის ველოსიპედები, ველოსიპედების, თოვლზე სისიარულო ფეხსაცმლისა და ცხენების ქირაობა (ადგილობრივი მოსახლეობისთვის / კერძო ინვესტორისთვის) • სათავგადასავლო აღჭურვილების ქურავნობა • ადგილობრივი პორდუქტის გაყიდვა (თაფლი, თხილი, მშრალი ხილი) • ვიზიტორთა სხვადასხვა მიზნობრივი ჯგუფებისთვის შეთავაზებების მომზადება • თბილისიდან 1-დღიანი ტურების შეთავაზებები სხვადასხვა არეალზე სხვადასხვა სეგმენტის ჯგუფებისთვის (კულტურული ტურები => სამშვილდე, ბირთვისი), სათავგადასავლო ტურისტები (ბირთვისი/ ალგეთი); ბუნების მოყვარული ტურისტებისთვის (ყველა არეალი) • კერძო საოჯახო სასტუმროების მოწყობა უკვე დაწყებულია • ღამის გასათავები მომსახურების მაღალი სტანდარტების შეთავაზების გაზრდა (სასტუმროები და საზაფხულო აგარაკები	• შემოსავლის გადაჭარბებული გამოყენება საპიკნიკე და საკემპინგე ადგილებზე (განსაკუთრებით ბირთვისსა და დაშბაშში) • ნარჩენები • ადგილობრივი თემის ნაკლებად ჩართულობა და ამ თვალსაზრისით წინააღმდეგობა მათი მხრიდან, საბოტაჟი • წყლის ხარისხის გაუარესება (განს. ბირთვისში) • უბედური შემთხვევების რისკი (განსაკუთრებით მაშინ თუ ციცაბო დახრილობებისას არ იქნება უზრუნველყოფილი კაბელების უსაფრთხოება) • გველების რისკი (განს. სამშვილდე-ხრამის და ჭივჭავას კანიონში), ნაკლებად სამიში დაშბაშსა და ბირთვისში • ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და აქტივობების ფუნქციონირებისთვის არასაკმარისი პერსონალი • ეროვნული პარკის და დაცული ტერიტორიების სააგენტოს არასაკმარისი მარკეტინგული ღონისძიებები ინფრასტრუქტურის წარმატებას დააყენებს რისკის ქვეშ • სტრატეგიული მიწის ნაკვეთები სადაც შესაძლებელია შემოსავლის მიღების მიზნით განთავსდეს გარკვეული ტიპის შენობები, არ არის შესაძლებელი, განსაკუთრებით სამშვილდესა და დაშბაშში (დამატებული დტს-ს მიერ)
---	--

1.1. ვიზიტორთა ანალიზი

ალგეთის დაცული ტერიტორიებისთვის ტერიტორიის ვიზიტორთა მონაცემები არ არის საიმედო და სრულყოფილი.

ალგეთის ეროვნული პარკი:

იმ ფაქტის გათვალისწინებით რომ ალგეთის ეროვნული პარკის ადმინისტრაცია და ვიზიტორთა ცენტრი ჯერ არ არსებობს, ვიზიტორთა ცენტრში რეგისტრირებული ტურისტების რაოდენობა არ წარმოადგენს მანგლისი/ალგეთის ეროვნული პარკში ტურისტების მაჩვენებელს. ასევე, არ არსებობს საცხენოსნო მარშრუტებზე ჩამოსული ტურისტების მონაცემები, რადგან ტურების უმრავლესობის ორგანიზდება ალგეთის ეროვნული პარკის ჩართვის გარეშე. თუმცა არსებობს ვიზიტორთა სტატისტიკა რეინჯერების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე. რეინჯერს, რომელიც ცხენებს აქირავებს, არ აქვს გასულ წელს ჩამოსული ტურისტების კონკრეტული მონაცემები, თუმცა ადასტურებს რომ ბიზნესი გაზრდილია ამ წლისა და წინა წელთან შედარებით. 2016 წელს სავარაუდოდ 1000-მა ტურისტმა ისარგებლა ცხენების ქირაობით. ტურისტულ ჯგუფებს უმეტესად წარმოადგენენ სკოლის ექსკურსიები, პილიგრიმი ტურისტები. მცირე მიზნობრივ ბაზარს წარმოადგენს ინდივიდუალი, ფეხით მოსიარულე ვიზიტორები და ტურისტები სამთო ველოსიპედებით. მონაცემები არ არსებობს და რთულია დაცულ ტერიტორიაზე ვიზიტორების რიცხვის განსაზღვრა ზაფხულში.

დაშბაშის ბუნების ძეგლი:

დაშბაში დინამიური ტურისტული დესტინაცია გახდა. აქ არ არის რეგისტრაციის ან ვიზიტორთა დათვლის პორცედურა, თუმცა ადგილობრივების გადმოცემით ტურისტების რიცხვი 2014 წელს რამდენიმე ტურისტთან 2016 წელს გაზრდილია 15 000 მდე.

ბირთვისის ბუნების ძეგლი:

ბირთვისის პოპულარული ადგილია ფეხით მოსიარულე ტურისტებისთვის და ახალგაზრდა ჯგუფებისთვის, ასევე საპიკნიკედ ჩასული ვიზიტორებისთვის. სკოლის ექსკურსიები ხშირად კანიონში ტარდება. არ არის ვიზიტორთა ოფიციალური აღრიცხვა, მაგრამ 2016 წელს სავარაუდოდ კანიონს ჰყავს 10, 000 ვიზიტორი, მათ შორის ყველაზე ბევრი ზაფხულში. სეზონი იწყება აპრილის თვიდან და გრძელდება ოქტომბრამდე. კანიონინგის ტურისტების რიცხვი რამდენიმეათეულით შემოიფარგლება.

სამშვილდის ბუნების ძეგლი:

ვიზიტორთა რიცხვი საგრძნობლად გაზრდილია, რადგან ადგილი ქართველ მოსახლეობაში გახდა პოპულარული (საპიკნიკედ ჩასული ექსკურსანტები, სასკოლო ექსკურსიები) და უკვე რამდენიმე დიდ ტუროპერატორს დაყავს უცხოური ჯგუფები სამშვილდეში. სავარაუდოდ 5,000 ადამიანი ეწვია სამშვილდეს კულტურულ ძეგლს. დტ-ის კანიონები ვიზიტორთათვის ჯერ კიდევ მიუღწევადია.

1.2. ეკოსისტემის მდგრადობა და გამტარუნარიანობის შეფასება

ტურიზმის გამტარუნარიანობა განისაზღვრება ალგეთის დტ-ზე ერთი დღე-ღამით ჩამოსული ტურისტების მაქსიმალური რაოდენობით, რამდენიც შესაძლოა არამდგრადი ნეგატიური გავლენის გარეშე ეწვიოს ტერიტორიის ეკოსისტემებს. ყველა სამოგზაურო ადგილებში გაზრდილია ტურისტების ვიზიტების რაოდენობა, თუმცა, იმის გამო, რომ მოსანახულებელი ადგილები სხვადასხვა ეკო-სისტემის და სხვადასხვა მასშტაბისაა, მათი გამტარუნარიანობაც განსხვავებულია. სწრაფი შეფასების ჩატარების შედეგად:

ალგეთის ეროვნული პარკი

ალგეთის ეროვნულ პარკს, მიუხედავად დიდი ტერიტორიისა, ცოტა ვიზიტორი ყავს. დაბა მანგლისში კი, შესაძლოა, უამრავ ტურისტულ პროდუქტს ჰყავდეს გამომყენებელი (ზრდის პოტენციალი რამოდენიმე ასეული-ათასი ვიზიტორი წელიწადში თუ შესაფერისი აქტივობაა შეთავაზებული). ეს თუ მოხდება, საჭირო გახდება ნარჩენების მართვისა და წყლის საკითხების გაკონტროლება. პარკის შიდა ტერიტორია შეფასებულია, როგორც მეტად მგრძნობიარე არეალი. იგი დაცული უნდა იყოს მოტორიზებული დასვენების სახეობებიდან (ეს არ ეხება ავტოსადგომზე მისასვლელ გზას საფეხმავლოდ ან საცხენოსნო ტურების დასაწყებად)

დაშაშის ბუნების ძეგლი

დაშაშის კანიონი შთამბეჭდავი ადგილია, მაგრამ ბუნებრივ სილამაზეს ნაგავი აბინძურებს. კანიონი საჭიროებს მდინარისპირას მდებარე ნაგავსაყრელის დასუფთავებას. ადგილზე ნაგავსაყრელების მოწყობა და ტურისტების მიერ დაბინძურების პრევენცია მაქსიმალურად შეამცირებს ნაგვის პრობლემას. ვიზიტორთა გამომგზავნმა ორგანიზაციამ უნდა უზრუნველყოს ადგილობრივი თემის სიმშვიდე რომ არ შეწუხდეს ადგილობრივი მაცხოვრებელი ავტოსადგომზე ტურისტების მანქანების გაჩერებით, ტურისტების ნარჩენებით, ღია დეფეკაციით და სხვ. გარდა ამისა, ადგილობრივმა საზოგადოებამ უნდა მიიღოს ტურისტების ნაკადებისგან სარგებელი, რათა თავიდან ავიცილოთ კონფლიქტები. კანიონის ბილიკზე დაფიცრული ბილიკის/board walk, პარკთან შესასვლელი ინფრასტრუქტურის, საპიკნიკე ადგილების სანიტარული კვანძების მოწყობა, ნარჩენების მართვა და ავტოსადგომის მოწყობა ხელს შეუწყობს ვიზიტორთა რიცხვის გაზრდას. შესაძლოა 6-7 თვის განმავლობაში, ტურისტულ სეზონზე ტურისტების რიცხვი იყოს 300-500 ვიზიტორი დღეში (დაახლოებით 100,000 ვიზიტორი წელიწადში). კანიონში ერთდროულად არ უნდა იმყოფებოდეს 100 ვიზიტორი, სხვა შემთხვევაში, ძალიან გადაიტვირთება. მეორეს მხრივ, კანიონში ბილიკის გაზრდის საკმარისი შესაძლებლობაა. რაც მას მეტად ტევადს გახდის.

ავტოსადგომის ადგილზე სასურველია ერთდროულად განთავსდეს 30 მიკროავტობუსი და 50 ინდივიდუალური ავტომობილი და გათვალისწინებული იყოს სამომავლოდ ავტოსადგომის გაფართოების პერსპექტივა. თუ შესაბამისი მისასვლელი გზა და სანიტარული ინფრასტრუქტურა (ტექნიკური მომსახურების ჩათვლით) და შესაბამისი საექსკურსიო გაძღოლის სისტემა მოწესრიგებულია, ვიზიტორთა რიცხვი არ გამოიწვევს ეკოსისტემების შეუქცევად დაზიანებებს.

ბირთვისის ბუნების ძეგლი

ბირთვისი ყველაზე სენსიტიური ბუნების ძეგლია ალგეთის დაცულ ტერიტორიებზე. კარვებით მოლაშქრე ვიზიტორთა რიცხვი უკვე საგრძნობლად დიდია და პრობლემას ქმნის ადგილზე დარჩენილი ნარჩენები, ღია დეფეკაცია, წყლის დაბინძურება და შეშის გამოყენება. ამჟამად კარგი დროა ბირთვისში შესასვლელის მოსაწესრიგებლად და შესაფერისი ეკო ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოსაწყობად (რომლისთვისაც სარგებლობის და შენახვის საკომისიო განისაზღვრება). დასაღწევი წყლის სტრუქტურა საჭიროებს გაუმჯობესებას, შემა უნდა იყოს უზრუნველყოფილი რეინჯერების მიერ (გადასახადის გარეშე), სხვა შემთხვევაში, ტურისტები დატეხავენ ტოტებს /მოჭრიან ხეებს და ტურიზმის გავლენა გარემოზე ნეგატიურად აისახება.

ვია ფერატაზე დისკუსიისას ფრთხილად უნდა გადაწყდეს ინფრასტრუქტურის მოწყობა სჯობს კანიონში თუ მთავარი გზის გასწვრივ, რაც შეამცირებს კანიონზე ზეწოლას, გაადვილებს მისვლას და გაზრდის მის მიმზიდველობას. ტერიტორიაზე ვიზიტორთა გადასანაწილებლად, ხელი უნდა შეეწყოს ამლევის შესასვლელის და ბილიკების მოწყობას. შესაძლოა, გაუმჯობესდეს რამდენიმე საპიკნიკე ადგილი. ნარჩენების მართვა და საპირფარეშოები ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხია, რაც ნეგატიურ გავლენას ახდენს გარემოზე და არამდგრადი ტურიზმის განვითარებას იწვევს ტერიტორიაზე. კანიონის მთავარ შესასვლელში (ტბისიდან) მიზანშეწონილია 100-200 ვიზიტორის შესვლა დღეში.

სამშვილდეს ბუნების ძეგლი

სამშვილდეს ბუნების ძეგლს აქვს ვიწრო და ძნელად გასასვლელი მისასვლელი გზა (რამდენიმე ასეულ მეტრ მანძილზე მხოლოდ ერთი მანქანის გავლაა შესაძლებელი). მიკროავტობუსებისთვის სავარაუდოდ ძნელია პლატოზე ასვლა, განსაკუთრებით წვიმის შემდეგ. მისასვლელი ვიწრო გზის დაბრკოლება შესაძლოა გადაილახოს გზაზე ბარიერის შექმნით (ადგილობრივი მაცხოვრებლების გარდა), ჭივჭავის ხიდთან ავტოსადგომის მოწყობით და 1.5 კმ მისასვლელი ატრაქციული გზის შექმნით, სადაცსაინფორმაციო ბილიკის მსგავსად დამონტაჟდება საგზაო ნიშნულები. ტერიტორიები, სამშვილდის ძირითადი მონუმენტები (ეკლესიის ნანგრევები) მდებარეობს, გამოყენებულია ფერმერების მიერ სათიბებად. ეს ტერიტორიები დაცულ ტერიტორიებს არ მიეკუთვნება.

ხრამის და ჭივჭავის კანიონები ტურისტებისთვის ჯერჯერობით ხელმისაწვდომი არ არის და შესაძლოა დავტოვოთ მიუწვდომელი და დაცული. კარგი იდეაა დაკვირვების კოშკის კულტურულ ობიექტთან დაკავშირება. ეკოლოგიური თვალსაზრისით, ვიზიტორთა რაოდენობა არ შეიზღუდება თუკი გადაწყდება ნარჩენებისა და სანიტარული მდგომარეობის მართვის საკითხი. ვიზიტორთა რაოდენობა იზღუდება თეთრიწყაროდან და სოფლიდან მისასვლელი გზით. დღეში 100 მიკროავტობუსი და 100 მანქანა ძალიან ბევრია ტერიტორიისთვის. თუმცა, თეორიულად სამშვილდის მონახულება შესაძლებელია მთელი წლის მანძილზე და აქვს მსგავსი ტევადობა რაც უფლისციხეს 100 ათასი ვიზიტორი/წელიწადში.

ვიზიტორთა რაოდენობა ალგეთის დაცულ ტერიტორიებზე მწელად პროგნოზირებადია. შესაძლოა, ვივარაუდოთ დაცულ ტერიტორიებზე ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობა, რომლის დროსაც არ ხდება ადგილის დაზიანება და ვიზიტების უარყოფითი გავლენა არ აღინიშნება (როგორც არის საყოფაცხოვრებო ნარჩენების დაყრა, მანქანებით მინდვრის ბალახის დაზიანება, წყლის დაბინძურება და სხვ.) სტუმრების მოსალოდნელი რაოდენობა ზოგადად დაბალია, გარდა ბირთვისისა, რომელიც ოთხ დაცულ ტერიტორიას შორის შეფასებულია როგორც ყველაზე სენსიტიური არეალი არამდგრადი აქტივობებისთვის როგორც ალგეთის დაცულ ტერიტორიებზე არის „მოტოკროსი“, კვადრო და ჯიპტურები.

გრძელვადიან პერსპექტივაში, განსაკუთრებით ვიზიტორთა გაზრდილი რიცხვის დროს მოტორიზებული აქტივობები ყველა მიმართულებით უნდა აიკრძალოს. სხვა შემთხვევაში, დაზიანება შეუქცევადია და შესაძლოა კონფლიქტის მიზეზიც (მაგალითად ლაშქრობის და საცხენოსნო ტურების მოყვარულები) გახდეს.

2. ტურიზმის განვითარების სტრატეგია

2.1. ბუნებაზე დაფუძნებული მდგრადი ტურიზმის ხედვა

ალგეთის დაცული ტერიტორიებზე ტურიზმის განვითარების ხედვაა ადგილობრივ და საერთაშორისო ტურისტებს შესთავაზოს უნიკალური ბუნების ნახვის შესაძლებლობა, ბიომრავალფეროვნება და მაღალი ხარისხის სერვისები. ტურისტული შეთავაზება ზრდის დაცული ტერიტორიების იმიჯს და აძლიერებს გარემოს დაცვით საკითხებზე დაინტერესებული მახარებლის შეთანხმებას. შერჩეული ტურისტული პროდუქტი ქმნის დაცული ტერიტორიების სააგენტოს შემოსავალს მისი დროებით სამართავად გადაცემით (კონსესიით) და/ან საფასურის დაწესებით. ადგილობრივი სერვისის მიმწოდებლების ჩართულობა (ადგილობრივი პროდუქტის, ექსკურსიების, საცხენოსნო ტურების, ღამის გათევის სერვისის მიმწოდებლები) ქმნის შემოსავალს წყაროს და აძლიერებს ადგილობრივი მაცხოვრებლების კეთილდღეობას.

მომავალი ვიზიტორები აღმოაჩენენ, რომ ტერიტორია კარგად არის დაცული და ამავედროულად, დანერგილია ეკოტურისტული საქმიანობა, მკაფიო და სანდო ვიზიტორთა რეგულაციები და ხარისხიანი მომსახურება. ტურისტული ინფრასტრუქტურა გამართულად ფუნქციონირებს. აქტივობები შექმნილია სხვადასხვა მიზნობრივი ჯუფებისთვისაც. პროფესიონალური ვიზიტორმა სერვისი შესთავაზებს ხარისხიან ინფორმაციას და ტურისტულ მეგზურს სულ მცირე სამ ენაზე (ქართული, რუსული და ინგლისური).

2.2. მიზნობრივი ჯგუფები

ალგეთის დაცულ ტერიტორიებზე სამოგზაუროდ ბუნებრივი/კულტურული გარემოს შესაბამისად სხვადასხვა მიზნობრივი ჯგუფი დაინტერესდება და შესაბამისად შესამუშავებელია აქტივობების სპეციფიური პროფილი/სახე. შესაძლოა იყოს აქტივობების გადაფარვა, მაგრამ სხვადასხვა ღირშესანიშნაობის მონახულებას შეძლებს უფრო მეტი ხალხი. რეკომენდებული სახეობებია:

ცხრილი2: ტურიზმის პროფილი და მიზნობრივი ჯგუფები

დაცული ტერიტორიები	პროფილი/ შეთავაზება(USP)	მიზნობრივი ჯგუფი
ალგეთის ეროვნული პარკი	ბუნების კვლევა/ახალი აღმოჩენები ადგილობრივი თემის გამოცდილება (ერთი და მრავალი დღე) =>სათავგადასავლო აქტივობების განვითარება მანგლისში ახალგაზრდებისთვის და ვიზიტორთა ცენტრში =>მრავალდღიანი ტურის შემუშავება მთის ქოხებით (საფეხმავლო და საცხენოსნო) =>მანგლისში მაღალი სტანდარტის ღამის გასათევის მოწყობა =>მანგლისში ადგილობრივი პროდუქტის განვითარება / სუვენირები =>ვიზიტორთა ცენტრიდან ზამთრის შეთავაზებების განვითარება	სასკოლო ბანაკები, პიკნიკის მოყვარულები, საცხენოსნო ტურების მოყვარულები, ფეხით მოსიარულები, ზაფხულის დამსვენებლები (ოჯახები) აქტიური ტურისტების საერთაშორისო ტურისტული ჯგუფები
დაშბაშის ბუნების ძეგლი	ბუნების გამოცდილება, მოგზაურობა/ახალი აღმოჩენები, ღირსესანიშნაობების დათვალიერება =>ადვილად მისვლის შესაძლებლობის გაზრდა რაც შეიძლება მეტი ხალხისთვის (კანიონის ბილიკი) =>კაფეტერიის, სასტუმრო სახლის მოწყობა =>სამოგზაურო/სამიუზო ბილიკების განვითარება	ადგილობრივი ჯგუფები / სკოლის ბავშვები (ყველა ასაკის) ტუროპერატორების უცხოელების ჯგუფებისამოგზაურო/ახალი აღმოჩენების ტურზე (ყველა ასაკის), ინდივიდუალური ტურისტები
ბირთვისის ბუნების ძეგლი	ბუნების გამოცდილება და სათავგადასავლო ბანაკები, აქტივობები =>სათავგადასავლო შეთავაზებების გაზრდა =>ვია ფერატას მოწყობა =>კანიონინგის განვითარება =>კლდეზე ცოცვის განვითარება	ადგილობრივი მოლაშქრე ჯგუფები, სასკოლო ბანაკები, ახალგაზრდული ბანაკები აქტიური ინდივიდუალური ტურისტები (ყველა ასაკის, უმეტესად ახალგაზრდები) საერთაშორისო სათავგადასავლო ტურისტები და მოლაშქრეები (25-55წ.)
სამშვილდის ბუნების ძეგლი	კულტურული მემკვიდრეობა, არქეოლოგია და ბუნების კვლევა/აღმოჩენა =>ბუნების ინფო ბილიკი და გადასახედი =>ბილიკების პროფილი: ადვილად გასავლელი	ადგილობრივი ჯგუფები / სკოლის ბავშვები (ყველა ასაკის) ტუროპერატორების უცხოელების ჯგუფები კულტურულ ტურზე (60 წ.+)

2.3.შემოთავაზებული ტურისტული მიმართულებები

ალგეთის ეროვნული პარკის ტურისტული მიმართულებები ეფუძნება ეკოტურისტულ აქტივობებსა და ადგილობრივ ტურისტულ მომსახურებებს. ეროვნულ პარკს და ბუნების ძეგლს აქვთ თავიანთი განსხვავებული, გამორჩეული პროფილი. მოცემული ცხრილი წარმოადგენს შემოთავაზებული სტრატეგიული ტურიზმის განვითარების შეჯამებულ აქტივობებს. დეტალები მოცემულია პრიორიტეტულ სამოქმედო გეგმაში /Priority Action Plan.

ცხრილი 3: შემოთავაზებული ტურისტული მიმართულებები

PA	ტურიზმის მიმართულებები		
	მოკლევადიანი	საშუალოვადიანი	გრძელვადიანი
ალგეთის ეროვნული პარკი	ზოგადი: დაბა მანგლისში ვიზიტორთა ცენტრის როგორც 4 სეზონზე შეთავაზების თანამედროვე ცენტრის განვითარება (ზაფხულში დასვენების ტრადიციებზე დაფუძნებული) როგორც აქტივობების არეალი, ალგეთის ეკ-თან ერთად ერთდღიანი და მრავალდღიანი საცხენოსნო, სალაშქრო, სამთო ველოსიპედების, თოვლში სასიარულოდა მოყვარულ ვიზიტორთა (მიზნობრივი ჯგუფი: ოჯახები, ზაფხულის და ზამთრის დამსვენებლები, აქტიური ტურისტები, სკოლები) ტურების განვითარება.		
	• ვიზიტორთა ცენტრის მშენებლობა და საგამოფენო სივრცის, ოფისის და მულტიმედიით აღჭურვა არსებული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (საცხენოსნო, სამთო ველოსიპედების, საფეხმავლო ბილიკების მონიშვნა) • 4 სეზონის შეთავაზებების განვითარება • საპიკნიკე ადგილის მშენებლობა, საპირფარეოს მოწყობა, ნარჩენების მართვის პროცედურები, • ადგილობრივი	• მანგლისის და ვიზიტორთა ცენტრის განვითარება (4 სეზონის კონცეფცია) • ექსპოზიცია, საგანმანათლებლო ბილიკი, სათავგადასავლო (ზოგირის ბილიკი / მაღალი საბაგირო ვიზიტორთა ცენტრთან, სამთო ველო ბილიკი ბილიკი „ფრისტაილი“ ვიზიტორთა ცენტრთან • ცხენით მარხილების/თოვ ლზე სასიარულო ზამთარის ტურები • ადგილობრივ თემში ღამის გათევის შეთავაზებების ხელშეწყობა	• უგუდეთის კურორტის რანჩოს განვითარება და ფუნქციონირება (კერძო); • ვიზიტორთა ცენტრიდან სათავგადასავლო პროდუქტის განვითარება და ფუნქციონირება, როგორც არის ხის კენწეროების და სამთო ველოსიპედების ბილიკები. • ადგილობრივი თემის საცხენოსნო, მთის ველოსიპედებისა და საფეხმავლო მარშრუტების (კერძო პარტნიორობა) ოპერირება და კოორდინაცია • ტურების დაჯავშნა და რეზერვაციის პროგრამა ვიზიტორთა ცენტრში მარკეტინგი

	კერძო სერვის მომწოდებლებისთვის და ინვესტიციებისთვის შესაძლებლობების გაზრდა • დტ-ის თანამშრომელთა კვალიფიკაციის გაზრდა	(გულისხმობს საოჯახო სასტუმრო სახლების რეზერვაციის სისტემის, ხარისხის მომსახურების ტრენინგების, მარკეტინგული ღონიძირებების ორგანიზების ხელშეწყობას) • ტურისტული თავშესაფრების მშენებლობა • უგუდეთის კურორტის რანჩოს დაგეგმარება	
დაშბაშის ბუნების ძეგლი	<u>ზოგადი:</u> საექსკურსიო აქტივობების განვითარება და ფუნქციონირება „კანიონის ჩანჩქერის ბილიკი“ როგორც დტ/ დტს -ს შემოსავლის მიმღები ინფრასტრუქტურა და დამატებით ბილიკების, საპიკნიკე ადგილების ასევე თემზე დაფუძნებული/კერძო ღამის გასათევი ადგილების და კვების ობიექტების დამაკავშირებელი ობიექტი (მიზნობრივი ჯგუფი: ყველა ვიზიტორი / ოჯახები, სკოლები).		
	• კანიონის დასუფთავება ნარჩენებისგან • მისასვლელი გზის გაუმჯობესება • ავტოსადგომის გაუმჯობესება • საპიკნიკე ადგილის უკეთ მოწყობა • გადასახედი ადგილის მოწყობა/აშენება • საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვის პროცედურების დანერგვა • კანიონის ბილიკის დაგეგმვა	• კანიონის ბილიკის მოწყობა /დაფიცრული წრიული ბილიკი შესასვლელი საფასური • მცირე ბილიკის ინფრასტრუქტურა სხვა 2 ბილიკისთვის და მარკირება • ადგილობრივი კერძო ღამის გასათევი ობიექტების, საკარვე ადგილების, კვების და ტრანსფერის სერვისის ხელშეწყობა • პროდუქტის წარდგენა და მარკეტინგი	• კერძო ინვესტიციების სათავედასავლო გასართობი აქტივობების ინფრასტრუქტურის და პროდუქტის (კლდეზე ცოცვა, ვიაფერატა, ზიპლაინი სხვ) მოსაწყობადადჭურვილობი ს ქირავნობა • სათავედასავლო აქტივობებისთვის • კანიონის ბილიკის ფუნქციონირება • რეგიონული ტურიზმის მართვაში ინტეგრაცია
ბირთვისის	საერთო ჯამში: ეკო-სათავედასავლო ტურიზმის განვითარება, ბუნება-		

ბუნების ძეგლი	კულტურის ძიება და ეკო-განათლება ასევე თემზე დაფუძნებული სათავგადასავლო ბანაკები და აქტივობები (მაგ. კლდეზე ცოცვა, ფეხით სიარული, კანიონინგი). დაცული ტერიტორიისთვის შემოსავლის მომტანი აქტივობების ფუნქციონირება (ვია ფერატა). (სამიზნე ჯგუფი: სპორტული ვიზიტორები, ახალგაზრდები, ბუნების მოყვარულები,თავგადასავლების მოყვარულები, სკოლები).		
	• მისასვლელი პუნქტის დემარკაცია, ავტოსადგომი, არსებულ ბილიკებზე ნიშნულები და მარკირება. უსაფრთხოების კაბელების მონაჟი ციხეზე ასასვლელად • ღია თავშესაფრის მონტაჟი/ საპიკნიკე საკარვე ადგილას ეკოტუალეტების ჩათვლით /ტუალეტებისა და ნარჩენების მართვის დაფები • ამლევის შესასვლელის მოწყობა და პრომოუშენი ტბისის შესასვლელში ვიზიტორთა ნაკადების შემცირების მიზნით. • ვია ფერატას დაგეგმვა (დიზაინი)	• ვიაფერატას მონტაჟი • ვიაფერატას ფუნქციონირება, საფასურის სქემით, აღჭრვილობის ქირავნობა და გაძღოლა • რეინჯერების ქოხი ვიაფერატას გადასახადების და უსაფრთხოების საკონტროლოდ • პრომოუშენი /მარკეტინგი	• ბირთვისის კანიონის მოწყობა ცენტრში ეკო-სათავგადასავლო და ეკო-საგანმანათლებლო აქტივობებისთვის (კლდეზე ცოცვა, ჰაიკინგი, კანიონინგი, გადარჩენის ტრენინგი)
სამშვილდის ბუნების ძეგლი	ზოგადი: სამშვილდის როგორც არსებული "კულტურული სანახაობს" კომბინირება "ისტორიული და ბიომრავალფეროვნების"ადგილთან ეკო-საგანმანათლებლო კომპონენტით. თანამშრომლობა გარემოს და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შემოსავლის მიღების სქემაზე (მიზნობრივი ჯგუფი: 1-დღიანი ვიზიტორები, ტუროპერატორების ჯგუფები, ყველა ვიზიტორი, "ოქროს ასაკის", ადგილობრივი ვიზიტორები, სკოლები).		
	• ადგილზე	• გადასახედი	• სამშვილდის, როგორც 1-

	მისასვლელი გზის, ავტომობილების სადგომის გაუმჯობესება, ჩასვლის რეგულაციების შემუშავება • ბუნების, ისტორიის და კულტურის შესახებ საინფორმაციო ბილიკის განვითარება • საფეხმავლო ბილიკის მოწყობა ავტოსადგომიდან ხიამდე ჭივჭავის ხეობის გავლით საინფორმაციო დაფების მონტაჟი	პლატფორმის ან დასაკვირვებელი კოშკის მოწყობა „ნახევარკუნძულის“ წვერზე ჭივჭავისა და ხრამის კანიონების ხედით • თემზე დაფუძნებული/კერძო ტურისტული პროდუქტის შეტავაზების განვითარება რომელიც მოიცავს კვების ობიექტებს და ადგილობრივი პროდუქტის გასაყიდ შეთავაზებებს. • გარემოსა დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შესასვლელი საფასურის ერთობლივი სქემის შემუშავება	დღიანი „ბუნებისა და კულტურის“ ტურების ადგილის მარკეტინგი • ფიქსირებული/რეგულარული სატრანსპორტო სერვისების განვითარება (კერძო) მაგრამ დტს-ოს მიერ წარდგენილი ბაზარზე კომერციულ საწყისებზე • სამშვილდის როგორც შემეცნებითი და არა სათავგადასავლო დანიშნულების ობიექტის დაცვა
--	---	--	--

3. პროგრამული სამოქმედო გეგმა (PAP)

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტ ი /ინფრასტ რუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
ალგეთის ეროვნული პარკი							
ინფორმაცია / მარკეტინგი ზოგადად ალგეთის ერვნულ პარში შესული ტერიტორიებისთვ ის (დტს/ ეროვნული პარკი ადმინისტრაციის დონეზე)							
	ალგეთის ეროვნული პარკის 2009 წლის რუკა	1	ტოპოგრაფიული რუკის რეპროდუქცია ალგეთის ეროვნული პარკისა და სხვა დაცული ტერიტორიების ახალი ბილიკების ასახვით	ტოპოგრაფიული რუკა უნდა განახლდეს (ხელახალი გამოცემის უფლების დაცვით) ახალი დიზაინითა და ბეჭდვით, რომელზეც აისახება ალგეთის დტ-ზე ახალი შემუშავებული და მონიშნული ბილიკები. უკანა ყდაზე უნდა განთავსდეს ბირთვისის, სამშვილდისა და დაშბაშის მცირე ზომის რუკები	2'000	საშუალო: შესრულდე ს, როდესაც ბილიკები იქნება მზად	დტს/ადმინ ისტრაცია

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ ღონეზე)	არსებული პროდუქტი /ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				(გამოცემის სავარაუდო ხარჯი და რეპროდუქციის ღირებულება)			
	არა რის	2	ტოპოგრაფიული რუკა ბირთვისისთვის	ბირთვისის ტოპოგრაფიული რუკის გამოცემა 1:50.000 მასშტაბით, სასურველია 1:25.000 მასშტაბი (გამოცემის სავარაუდო ხარჯი და რეპროდუქციის ღირებულება)	2'000	მაღალი: რადგან ბილიკები მარკირებუ ლია	დტს/ადმინ ისტრაცია
	არ არის	3	მთლიანი კანიონის ტოპოგრაფიული ბილიკების რუკის შექმნა 1:25000 -იანი მასშტაბით	ტოპოგრაფიულმა რუკამ უნდა ასახოს ბილიკები, ტურისტული ადგილები და ღირშესანიშნაობები, მან უნდა მოიცვას წალკის ხიდიდან ხრამის ხიდამდე ტერიტორია	2'000	საშუალო: არაა ისეთი მნიშვნელოვ ანი, როგორც ბირთვისი, მაგრამ ტერიტორიი ს შესწავლა საკმაოდ მნიშვნელოვ ანია	დტს/ადმინ ისტრაცია
	არსებობს ბარათების გარკვეულ ი რაოდენობ ა კულტურუ ლი	4	ბარათების გამოცე მაყველა ტერიტორიისთვის	A) <u>ალგეთის ეროვნული პარკი:</u> ბარათების შეკვრა ალგეთის ეროვნული პარკის ბუნებისა და მიმდებარე ტერიტორიების რეკლამირებისთვის, ასევე შესაძლოა საცხენოსნო ტურების პრომოუშენისთვის გამოყენება. B) <u>დაშაშის ბუნების ძეგლი:</u>	4'000		დტს/ადმინ ისტრაცია

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტი /ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
	ღირებულე ბეზიტ			დამზაშისთვის ბარათების შეკვრის დამზადება C) <u>ბირთვისის ბუნების ძეგლი:</u> ბირთვისის აქვს ფანტასტიური ლანდშაფტი, პროფესიონალური ფოტოებით სეზონების მიხედვით , შეიქმნება შთამბეჭდავი ბარათები. კანიონინგის ბარათები კი კარგად ასახავს იმ აქტივობას, რაც საქართველოში ჯერ არ არის კარგად ცნობილი (გარდა სამთომო ყვარულებისა), იგივე კლდეზე ცოცვისთვის D) <u>სამშვილდის ბუნების ძეგლი:</u> ბარათების სერიის გამოცემა არა მხოლოდ ისტორიული ძეგლების, არამედ კლდეების, ჭიჭკავის, ხრამისხეობის ჩანჩქერების, ფლორისა და ფაუნის გამოსახულებით (ადგილის /დესტინაციის აღსაწერად საინტერესოა ბარათები რამდენიმე ფოტოკოლაჟით /1000 ევრო ერთი შეკვრის მოსამზადებლად დიზაინისა და ბეჭდვითი ხარჯის ჩათვლით)			
	არარის	5	ალგეთის ეროვნული	ალგეთის ეროვნული პარკის	3'000	საშუალო:	დტს/ადმინ

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტი /ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
			პარკის კალენდრის გამოცემა	კალენდარი (3 ალგეთისეპ, 3 ბირთვისი, 3 დაშბაში, 2 სამშვილდე) 3000 ევროდიზაინისდაბეჭდვისხარჯისჩათ ვლით)		კარგი მარკეტინგ ული პროდუქტი	ისტრაცია
	არარის	6	"ქვემოქართლის" ტურისტული მეგზურის გამოცემა, ჯავახეთის მეგზურის მსგავსად	მეგზურმა უნდა მოიცვას მთელი რეგიონი ბირთვისის, სამშვილდის, დაშბაშის, დმანისისჩათვლით. ასევე, საფეხმავლო ბილიკები რკონის მიმართულებით. ვიზიტორთა ცენტრში გასაყიდად და ვებგვერდიდან ჩამოსატვირთად	10'000	მაღალი: რეგიონულ ინტეგრაცია ს შეუწყობს ხელს. დტ- ის წარმატების გასაღებია3 P	დტს/ადმინ ისტრაცია
	თეთრიწყა როს მუნიციპა ლიტეტის არსებული ბროშურა	7	თეთრისწყაროს მუნიციპალიტეტის არსებული ბროშურის განახლება	მაღალპოლიგრაფიული ბეჭდვით რეგიონის ახალი ბროშურის გამოცემა ბუნებისა და კულტურის ტურებით (მეგლების შეუზღუდავად) პროფესიონალური დიზაინითა და ტექსტით (არაისტორიული წიგნის ტექსტით, არამედ ვიზიტორთათვის პოპულარულ ენაზედა წერილი). ბეჭდვითი მედია და ონლაინ რეკლამირება არ უნდა იყოს უგულებელყოფილი ან	5'000	მაღალი: მაღალხარი სხიან პუბლიკაცი ებზე მოთხოვნა მაღალია	დტს/ადმინ ისტრაცია

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ ღონეზე)	არსებული პროდუქტი /ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				არაპროფესიონალურად მომზადებული, ამას ექნება საპირისპირო ეფექტი. არსებული ბუკლეტის იდეა კარგია, მაგრამ შინაარსი მეტ ყურადღებას აქცევს ძეგლებს და მათ აღწერას, განლაგება და ფოტოები დაბალი ხარისხისაა (ახალიბროშურა: ტექსტის, დიზაინის დაბეჭდვის სავარაუდო ღირებულება 5000 ევრო)			
	არარის	8	მერჩენდაიზინგის პროდუქტის წარმოება (ჭიქები, მაისურები, სხვადასხვა ფერის და ზომის, მაგნიტები, ქუდები) ალგეთი სეროვნული პარკისთვის	პოდუქტს უნდა ჰქონდეს პროფესიონალური დიზაინი, მაისურები სხვადასხვა ფერისა და ზომის, არამხოლოდ "M" ზომა, 3 სხვადასხვა სახის მაგნიტი (დამზადების ღირებულება პირველი პროდუქტისთვის /ორმაგი ბიუჯეტი (კინტრიშის გასული გამოცდილება) (ბიუჯეტი უნდა გაიზარდოს 1 ზომაზე მეტი ზომების, თანამედროვე დიზაინის მაისურების დასამზადებლად რაც მხოლოდ ლოგოს შექმნას არ მოიცავს).	10'000	საშუალო:კა რგიგაყიდვ ებისთვისმ იშენელოვა ნიავიზიტო რთასაკმარი სირაოდენო ბა3P	დტს/ადმინ ისტრაცია
	თეთრიწყა როს	9	ბროშურა ბირთვისის ისტორიის შესახებ	ბირთვისის ბროშურამ ასევე უნდა აღწეროს ბირთვისის ისტორია	3'000	მაღალი: კარგი	დტს/ადმინ

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტი /ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
	მუნიციპალიტეტის არსებული ბროშურა			უცხოელებისთვის უფრო ცოცხლად და საინტერესოდ, ისე, რომ მათ წარმოიდგინონ უძველესი დრო მძიმე საცხოვრებელი პირობებით. ქართულ და ინგლისურ ენაზე (პროფესიონალური რედაქტირება ინგლისურენოვანი რედაქტორის მიერ, რაც შინაარსის შემოწმებას საჭიროებს).		ხარისხის ბროშურები ვიზიტორთ ათვის საჭირო და საინტერეს ოა	ისტრაცია
		10	რეგიონის ტურისტული რუკის მომზადება წალკის მუნიციპალიტეტის ბუნებრივი და კულტურული ღირშესანიშნაობებით	ტურისტული რუკა უნდა მიუთითებდეს ბუნებრივ და კულტურულ ობიექტებსა და გზებზე	1'000	1P	
		11	დაშაშის კანიონის ბილიკის ბროშურის გამოცემა	ბილიკის ინფორმაცია, ფოტოები, ტექსტი, მოთხოვნები, შესვლისსაფასური. ბროშურა უნდა დაიბეჭდოს 5000 ცალი (ხელახლა ბეჭდვისა და განახლებადი ვერსიადტსსთვის) და ასევე დაიდოს ონლაინ, ყველა ვიზიტორთა ცენტრში სადისტრიბუციოდ, თბილისის სასტუმროებში, უცხოურ ორგანიზაციებში, კულტურის	1'500		დტს/ადმინ ისტრაცია

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტი /ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელების პასუხისმგებლობა
				ინსტიტუტებში სხვ.			
	არ არის სისტემატური	12	ალგეთის ეროვნული პარკის ვებ-გვერდზე უნდა იყოს ინფორმაცია ყველა ბუნების ძეგლის შესახებ , მაგრამ უნდა შეფასდეს, როგორც ინდივიდუალური დესტინაცია/სამოგზაურო ადგილი	მომხმარებლისთვის მარტივად გასაგები ალგეთის ეპ-ის ვებ-პრეზენტაცია უნდა მოიცავდეს დაშბაშის კანიონის, ბირთვისისა და სამშვილდის სექციებს, რაც დამოუკიდებლად მიწვდომადია და დაკავშირებულია საკვანძო სიტყვებთან, მომხმარებელთა მოთხოვნებთან, რომ იძებნებოდეს ინფორმაცია ბუნების ძეგლების შესახებ ერთ შეთავაზებაში, დაცული ტერიტორიების აღწერების გარეშე დტს/ადმინისტრაც (ბუნების ძეგლები, ეროვნული პარკები სხვ), ვებ-დიზაინის სავარაუდო ღირებულება 5000 ევრო	5'000	მაღალი: ვებ-გვერდი მთავარი საინფორმაციო წყაროა 1P	დტს/ადმინისტრაცია
	არ არის	13	ბილიკების ბროშური სმომზადება (საცხენოსნო, მთის ველოსიპედების დაკიდებული ბილიკი,) დაკიდებულისა ცალფეხობიდი /Canopy Trail ალგეთის ეროვნულ პარკში; დაკიდებული	ბროშურა უნდა მომზადდეს და გავრცელდეს, როგორც მარკეტინგული პროდუქტი. ელ-ვერსიის ონლაინ ჩამოტვირთვა უნდა იყოს შესაძლებელი, სიახლეები კი გაიგზავნოს ელ.ფოსტით. ბილიკების ბროშურებზე შესაძლოა რამდენიმე ბილიკის დატანა (მოკლე და გრძელი) (10 სხვადასხვა ბროშურა / 500 ევრო	5'000	საშუალო: ბროშურები ს ბეჭდვა გასავრცელებლად ხელსაყრელია, თუმცა ვებ-გვერდი და	დტს/ადმინისტრაცია

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტ ი /ინფრასტ რუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
			ბილიკი დაშბაშში; საფეხმავლო (ჰაიკინგი), "ვიაფერატა" და კანოინგი ბირთვისში; ჭივჭავის ბილიკი, ისტორიული ადგილები სამშვილდეში)	/თითო)		სოციალურ ი მედია მეტად მნიშვნელო ვანია1P	
	წალკის მუნიციპა ლიტეტეტ ის ტურიზმის პროგრამა	14		შექმნილი ინფრასტრუქტურა უნდა უკავშირდებოდეს რეგიონული განვითარების პროგრამას, ტურისტულმა პროგრამამ წალკიდან განავითარა 3 შორი დისტანციის ბილიკი. დაგეგმილია საფეხმავლო ბილიკების ქსელის შექმნა. ამ ქსელის შესახებ ინფორმაცია უნდა განთავსდეს საინფორმაციო დაფებზე და ბროშურებზე, ასევე რუკებზე. ურთიერთთანამშრომლობა ძალიან სასარგებლოა.	0		დტს/ადმინ ისტრაცია
ტრენინგები							
	არარის	15	ტურიზმის კომუნიკაციის ტრენინგი რეინჯერთათვის	რეინჯერების არსებობა მნიშვნელოვანია ტურისტების დახვედრის პრობლემის მოსაგვარებლად. რეინჯერებს	5000	მაღალი: რეინჯერებ ი დტ-ების მნიშვნელო	დტს/ადმინ ისტრაცია

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტ ი /ინფრასტ რუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				სჭირდებათ ვიზიტორებთან კომუნიკაცია ნარჩენების მართვის მოსათხოვად, ასევე უსაფრთხოებისა და სხვა რეგულაციების გასაცნობად. . (2 კვირასამუშაოშეხვედრამასპინძლობას ადაკომუნიკაციისტრენინგები, წარმატებულიშესრულება =>ხელფასსზედანამატი. ასევე, დაკავშირებაბორჯომისეროვნულპარკ თანდამათივივიტორთასპეციალისტი სმიერტრენინგისჩატარება. ესიქნებაძალიანეფექტურიდასასარგებ ლო. 10 დღანიტრენინგურსი / 500 ევროდღეში (ტრანსპორტის, კებისადატრენინგისხელფასისგათვალ ისწინებით)		ვანი პერსონალი ა ვიზიტორთ ა მართვისთვ ის, მათ უწევთ ტერიტორი აზე ტურიზმთა ნ დაკავშირებ ული მრავალი დავალბის შესრულება	
	არარის	16	ტრენინგი ვიზიტორთა ცენტრის დტს-ოს თანამშრომელთათვის დაცულ ტერიტორიებზე ეტურების განვითარებისა და ბაზარზე შეთავაზებისთვის	ვიზიტორთა ცენტრის პერსონალს ამ დავალბის მართო შესრულება არ შეუძლია. დტ-ის თანამშრომლებმა ხელი უნდა შეუწყონ მიზნობრივი ჯგუფის მარკეტინგს. (მაგ.:საცხენოსნო ტურების რეკლამირება და შემდეგ ადგილზე ოპერირება.) 1-კვირიანი ტრენინგი ტურიზმის მარკეტინგის	2500	მაღალი: ტრენინგებ ი საჭიროა დტ-ის პერსონალი ს განვითარებ ისთვის	დტს/ადმინ ისტრაცია

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტი /ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				სპეციალისტის მიერ. ტრენინგი, რომელიც გულისხმობს ტუროპერატორების ჩართულობასა და ადგილების მონახულებას.			
	არარის	17	ვიზიტორთა ცენტრის პერსონალის ტრენინგი საკომისიო ანაზღაურების (გასამრჯელო) საწყისებზე ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვაში	ვიზიტორთა ცენტრის პერსონალმა უნდა გაიაროს ტრენინგი და შემდეგ მომზადოს გეგმა იმის შესახებ, თუ რომელი ადგილობრივი პროდუქტია მიმზიდველი და როგორ უნდა წარადგინონ და გაყიდონ იგი. (სტიმულირების სქემა/გაყიდვების % =>ხელფას ზედანამატი	2500	საშუალო: ადგილობრი ვი პროდუქტი ს გაყიდვა ეკონომიკუ რად ეფექტურია მხოლოდ ბევრი ვიზიტორი ს შემთხვევაში ი	დტს/ადმინ ისტრაცია
არარის	არარის	18	სათავგადასავლო ტურების/შეთავაზებებ ის ოპერირების ტრენინგები (რეინჯერთათვის)	"ვიაფერატას" მშენებლობის შემთხვევაში, რეინჯერებს ესაჭიროებათ ტრენინგები ტურის გამოლა/ოპერირების, უსაფრთხოების საკითხებში სხვ. (ახალი მომზადებული პერსონალის დასაქმება არის ალტერნატივა)	5000	მაღალი: კომპეტენტ ური პერსონალი ს გარეშე სათავგადას ავლო	დტს/ადმინ ისტრაცია

ალგეთის ეროვნული პარკის ყველა დაცული ტერიტორია (დტს/ ეპ -ის ადმინისტრაციულ დონეზე)	არსებული პროდუქტი /ინფრასტრუქტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	სავარაუდო საინვესტიციო ხარჯი (ევროში)	განხორციელ ების პრიორიტეტ ულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				საქართველოს სამთო გიდეების ასოციაციასთან თანამშრომლობით		ტურების ორიგანიზე ბა სახიფათოა	
	არარის	19	გასაცნობი/სანახაობრი ვი ტურების ორგანიზება ყველა ტერიტორიაზე ტუროპერატორთათვის , როდესაც ინფრასტრუქტურა სრულად ფინქციონირებს.	როდესაც ინფრასტრუქტურა ამოქმედდება ტუროპერატორები შესაძლოა გახსნაზე მოვიწვიოთ /მარკეტინგული ვიზიტი. რადგან ტუროპერატორები რთული მომხმარებლები არიან. პროდუქტი უნდა იყოს მზად და ფუნქციონირებდეს მანამ, სანამ მას ხალხს გავაცნობთ. გაცნობითი ვიზიტი მოიცავს ტრანსპორტს, კვებას სხვ. (1 დღე ალგეთის ეპ-ში, 1 დღე დაშბაშში, 1 დღე ბირთვისში და 1 დღე სამშვილდეში)	8000	საშუალო: პოზიტიურ ვებ- მარკეტინგს მეტი ეფექტი აქვს (სულ მცირე, დესტინაცი ის პოპულარი ზაციისთვის) 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია
Total					76'500		

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
I) დტსინვე სტიცია								
მანგლისი ს ეროვნულ ი პარკი სვიზიტო რთა ცენტრი	448155.6 2 m E 4616062. 53 m N	ძველი, დანგრევი ს პირას მისული ადმინ. შენობა	1	ძველი, ავარიული ადმინ. შენობა	აშენდეს, არ არის ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის (ტგს) ნაწილი	არ შედის	უკვე დაგეგმილი IP	დტს/ადმინ ისტრაცია
		არ არის	2	ვიზიტორთა ცენტრის ექსპოზიციის შექმნა	დიზაინი შესაძლოა იყოს ჯავახეთის ეპ-ის საგამოფენო ექსპოზიციის მსგავსი, მაგრამ მეტად შინაარსიანი და საინტერესო მულტიმედიური ინფორმაციით, ისტორიული და სოციალური კომპონენტის ჩართვით	არ შედის	უკვე დაგეგმილი	დტს/ადმინ ისტრაცია
		1 ვიზიტორ	3	ვიზიტორთა ცენტრისთვის	კვალიფიცირებული პერსონალი, უცხო ენის და სწავლების	14'000	მაღალი: ახალ	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
		თა ცენტრის თანამშრო მელი, მაღალკვა ლიფიცირ ებული		დამატებითი პერსონალის აყვანა, მარკეტინგისა და გამოფენების ორგანიზების, საგანმანათლებლო ბილიკების და მაღალ ბოგირზე ბილიკების გამოყენების კურსი	შესაძლებლობებით, უნდა ანაზღაურდეს კვალიფიკაციის მიხედვით, 2 მუდმივი და 1 სეზონური პერსონალი (6 თვე) არის მინიმუმი (რეკომენდირებული ხელფასია 1000 ლარი/თვე); ენა და აკადემიური გამოცდილება უნდა ანაზღაურდეს მაღალი ხელფასით / დამატებითი ხელფასი წელიწადში		ინფრასტ რუქტურასა და სერვისს ჭირდება მართვა 1P	
		არ არის	4	ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა: გასაყიდი სტენდისა და ეროვნული პარკის მერჩენდაიზინგ პროდუქტის მოწყობა, სტენდის აღჭურვა /საინტერესო პროდუქტის კუთხე	ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვა შესაძლოა ინტეგრირდეს ვიზიტორთა საგამოფენო სივრცეში (საჭიროებს აქტიურ პრომოუშენს და ბაზარზე წარდგენას); ადგილობრივი პროდუქტი შესაძლოა იყოს თაფლი, ნიგოზი, ჯემი, კენკრის არაყი სხვ. (მნიშვნელოვანია ლამაზი შეფუთვა), სტენდის დიზაინისა და შერჩეული	3'500	საშუალო: შესაძლებე ლია ბევრი ტურისტის შემთხვევაშ ი 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ნიმუშების შესაფუთად. აღჭურვილობა და პროდუქტის შეფუთვის სავარაუდო ხარჯი (2000 ევრო გასაყიდი კუთხის დიზაინი/ 1500 ევრო პროდუქტი და მისი წარდგენა, დეკორაცია)			
სათავგად ასავლო ინფრასტ რუქტურა მანგლისი ს ვიზიტორ თა ცენტრის ირგვლივ	448122.8 0 m E 4616132. 04 m N	არ არის	5	ეკო-საგანმანათლებლო ბილიკი	კონცეფცია უნდა შემუშავდეს, ინტერაქტიული ბილიკი ბავშვებისთვის, 15 პუნქტი / 2500 ევრო თითო პუნქტისთვის (იხილეთ პრეზენტაცია "ტყის სახლი" და "ინტერაქტიული ბილიკი ბავშვებისთვის")	37'500	მაღალი: სკოლებისთ ვის და ბავშვებიანი ოჯახებისთ ვის ატრაქციები საჭიროა 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია
	448122.8 0 m E 4616132. 04 m N	არა რის	6	ვიზიტორთა ცენტრთან, პარკში, მაღალბაგირზე სიარულის კურსი (იხილეთ დოკუმენტაცია დანართის სახით)	მაღალ ბაგირზე ცოცვის კურსი არის სასწავლო და სათავგადასავლო ატრაქცია, რომლის მეშვეობით ბავშვები და მოზარდები სხვადასხვა სიძნელის დაძლევით გაივლიან თოკის	350'000	მაღალი: ატრაქცია ახალგაზრ დებისთვის და ოჯახებისთ	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ რასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ხიდებზე და სხვ. შესაბამისი აღჭურვილობით, რათა დაცული იყოს უსაფრთხოება, საჭიროებს კვალიფიციურ ორგანიზებას და პროფესიონალური აღჭურვილობის ქირაობას (ხარჯთაღრიცხვა საერთაშორისო მაგალითების გათვალისწინებით, დამოკიდებულია ზომაზე)		ვის, სიახლე საქართველ ოში (დაგეგმილ ი ლაგოდებშ TJS-სთან ერთად) 2P	
	448122.8 0 m E 4616132. 04 m N	არ არის	7	მთის ველოპარკის მოწყობა ტყეში ვიზიტორთა ცენტრის უკან	მთის ველოსიპედების პარკი, ველობილიკების ელემენტებით, როგორებიცაა გადახტომები (jumps) სხვ. შესაძლოა მოეწყოს ტყეში/პარკის ტერიტორიაზე თბილისიდან ახალგაზრდა ბაიკერების მოსაზიდად და მანგლისში არდადეგებზე ბავშვებისთვის ასევე ადგილობრივი ახალგაზრდებისთვის. მთის ველოსიპედების პარკი უნდა მოეწყოს ექსპერტებთან ერთად და	50'000	მაღალი: ახალგაზრ დებისთვის და ბავშვებისთ ვის ატრაქცია,მა ნგლისში დასვენებას ბევრად მიმზიდვე ლს ხდის 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ქოდეს შედარებით უპირატესობა თბილისის ეროვნულ პარკთან და თბილისის იპოდრომთან (ხარჯთაღრიცხვა მთის ველოსიპედების პარკის ექსპერტის საკონსულტაციო ხარჯის, მიწის სამუშაოები და ადგილობრივი მასალა, დასაქმებული პერსონალი).			
ინფრასტ რუქტურა / თავშესაფ რები/ პიკნიკი ალგეთის ტერიტორ იაზე	438815.0 0 m E 4620542. 00 m N	არ არის	8	ტურისტული თავშესაფრის მშენებლობა Zazassopeli (როგორც ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკში)	20 ადგილი, ეპ-ის ტერიტორიაზე, სასურველია მდებარეობა წყალთან, ღამის გათევა რკონისკენ /ან რკონიდან სამოგზაუროდ, მდებარეობა და ტერიტორიის სტატუსი უნდა შემოწმდეს და განისაზღვროს (ბორჯომის ეპ ხარჯის გათვლა); უნდა გამოიყენებოდეს ზამთარშიც (თოვლზე სასიარულო ფეხსაცმლის ტური)	35'000	მაღალი: საცხენოსნო ტურების განვითარებ ასთან კომბინირებ ა მრავალდღ იანი ტურის განვითარებ ის სტიმულია (ზაფხული	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
							და ზამთარი)	
	435672.0 0 m E 4619710. 00 m N	არ არის	9	ტურისტული თავშესაფრის მშენებლობა (როგორც ბორჯომ- ხარაგაულის ეროვნულ პარკში) კლდეკართან ახლოს	20 ადგილი, ეროვნული პარკის ტერიტორიაზე, სასურველია უგუდეთის ჩრდილოეთით წყალთანახლო ტერიტორიაზე, ლამისგათევა თუ გასვლაა კლდეკარისკენ/კლდეკარიდან წალკაში; მდებარეობა და ტერიტორიის სტატუსი უნდა შემოწმდეს (განისაზღვროს ბორჯომის ეპ ხარჯთაღრიცხვის მსგავსად)	35'000	მაღალი: საცხენოსნო ტურების განვითარებ ასთან კომბინირებ ა მრავალდღ იანი ტურის განვითარებ ის სტიმულია (ზაფხული და ზამთარი)	დტს/ადმინ ისტრაცია
	tbd	არ არის	10	4 ატმოსფერული მოვლენების/ამინდისგან დაცვის თავშესაფარი დაახლოებით ტურისტულ	არა ღამისთევა, მხოლოდ საპიკნიკო ადგილი და ქარისგან დამცავი (3 მხრიდან დახურული (იხილეთ სურათი დანართში 7.5.2.), მდებარეობა განისაზღვროს,	10'000	მაღალი: ძლიერი წვიმისგან და ელქეჩისგან	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				თავშესაფარსა და სოფლებს შორის შუა დისტანციაზე	2500 ევრო /თითო		დამცავი მაისი- ივნისის პერიოდში 1P	
	444539.7 8 m E 4618002. 64 m N	არსებულ ი საპიკნიკე თავშესაფ არი, ხიდი, საინფორმ აციო დაფები, უფუნქცი ო ტუალეტე ბი	11	წინხედის საპიკნიკე ადგილი (GTA): სანიტარული კვანძის რეაბილიტაცია, საინფორმაციო დაფა (ახალი რუკა), ნაგვის კონტეიტერი	თუ საპიკნიკე ადგილი გაქირავდება, უნდა არსებობდეს გამოყენების/ჩასვლის რეგულაციები (თუნდაც ბარიერების (შლაგბაუმის) გამოყენებით), შესაძლოა, შლაგბაუმის გასაღები ჰქონდეთ ადგილობრივებს ან რეგისტრირებული ტურისტები (ინფრასტრუქტურის გამოყენების შემთხვევაში) რეინჯერების მომსახურებით მოხვდნენ ტერიტორიაზე; ნაგვის მართვის ორგანიზება; კოცონის შეშის მიწოდების ორგანიზება	2'000	საშუალო: მოთხოვნაა სანიტარუ ლი კვანძის რეაბილიტა ციაზე 3p	დტს/ადმინ ისტრაცია
ბილიკის ინფრასტ	დასაწყი სი/დასა	არსებულ ი	12	საფეხმავლო ბილიკების შემუშავება	1.საფეხმავლო ბილიკები წინ და უკან სულ 7 კმ, 2.	5'000	მაღალი: ალგეთის	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
რუქტურა	სრული: 448122.8 0 m E 4616132. 04 m N მიზნობ რივი: 444539.7 8 m E 4618002. 64 m N	ბილიკები ნაწილობ რივ ტყით დაფარუ ლი , არა ყველაზე სასურვე ლ ტერიტორ იაზე			საფეხმავლო წრიული ბილიკი ვიზიტორთა ცენტრიდან ალგეთის ხეობაში არსენას გამოქვებულის გავლით 6კმ, 3. საფეხმავლო ბილიკი ნაპილნარიდან უგუდეთის გავლით კლდეკარისკენ და უკან. 4. საფეხმავლო წრიული ბილიკი არხოტიდან ზემო ჭინჭრიანისკენ და უკან ნამტვრიანის და კოდისწყაროს გავლით (10 კმ), დამატებით ბილიკები შემოთავაზებულია ალგეთის ეპ-ის მიერ. დემარკაციის პროცესში მნიშვნელოვანია ბილიკების დიფერენცირება გადაკვეთის ადგილებში.		ეპ-ის აქტივობებში ი ბილიკები მნიშვნელო ვანია 2P	
	დასაწყი სი/დასა სრული: 448122.8 0 m E	ძველი ბილიკი	13	დაცული ტერი ტორიებიდან წრიული ბი ლიკები არსენას გამოქვაბულამდე / ალგეთის ხეობაში	უსაფრთხოების კაბელების დამონტაჟება, "ვიაფერატას" ელემენტების ჩათვლით როგორც არის კიბეები, ნაბიჯები (აღჭურვილობის ქირავნობა იქნება	3'500	საშუალო: გაიზრდება არსენას გამოქვებუ ლის	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
	4616132. 04 m N			დაახლოებით 2009 წლის ყვითელი-შავი გზის გასწვრივ (იხილეთ რუკა და ფოტო დოკუმენტი); ადვილია მანგლის ღირშესანიშნაობებთან მისვლა	საჭირო), ბილიკების მარკირება, საინფორმაციო დაფები ჰაბიტატების, ისტორიის, ლანდშაფტის, მდინარეების და სხვ. შესახებ		მომზიდვე ლობა 1P	ლობით
	tbd	არსებულ ი ბილიკები ნაწილობ რივ ტყით დაფარუ ლი და არა ყველაზე სასურვე ლ ტერიტორ იაზე	14	შემუშავდეს და მოინიშნოს 3 სხვადასხვა საცხენოსნო ბილიკი (სხვადასხვა სიგრძის და სიძნელის. იხილეთ დანართები).	კომპონენტი: საფეხმავლო ბილიკები შესაძლოა მოეწყოს ასევე საცხენოსნო მარშრუტებისთვისაც, თუმცა სასურველია არსებობდეს ცალკე ბილიკები, განსაკუთრებით ბევრი ხალხის/მოთხოვნის შემთხვევაში (სულ 100 კმ)	20'000	საშუალო: აქამდე საცხენოსნო ტურები გამყოლის მიერ არის ორგანიზებ ული, მონიშვნა აქამდე არ იყო საჭირო 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია
	Start: 432212.4	არსებულ ი ჯიპის	15	მთის ველობილიკის განვითარება და	იწყება წალკის გზით (10 კმ წალკამდე) ბარეთის ტბის,	7'600	საშუალო:4 P	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
	7 m E 4610536. 27 m N End: 448122.8 0 m E 4616132. 04 m N	ბილიკები ს გამოყენებ ა		მონიშვნა, სოფელ იმერიდან წალკის მთავარ გზაზე 38 კმ (19 კმ წალკის გზიდან კლდეკარამდე და 19 კმ კლდეკარიდან ვიზიტორტა ცენტრამდე მანგლისში); დაახლოებით 300 მ გორაკზე ასვლა დაახლ. 1000 მ ჩასვლა.	სოფელი ბარეთის, სოფელი ჭოლმანის გავლით კლდეკარის ბილიკის გაყოლებით ეშვება ნაპილნარში და არხოტში და ადის მანგლისის ვიზიტორტა ცენტრში. წრიული გზა უნდა განისაზღვროს. კლდეკარსა და ნაპილნარს შორის ბილიკი განსაკუთრებით საჭიროებს გაუმჯობესებას. ველოსიპედების და ხალხის გადაადგილებას (ტრანსფერი) საჭიროებს მანგლისიდან სოფელ იმერამდე, 10 კმ წალკამდე. შესაძლოა ტურის ორგანიზება ვიზიტორტა ცენტრიდან არხოტის, ნაპილნარის გავლით კლდეკარიკენ და იგვე გზით უკან. შესაძლოა ინტეგრირდეს რამოდენიმე მთის ველოსიპედების ბილიკების ელემენტი მაგ. პატარა ხის ხიდები დაჭაობებული და ტალახიანი			

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ადგილებისთვის, ასევე შესაძლოა შეიქმნას რამოდენიმე სასრილო და სახტუნაო. სამთოველოსიპედების სპეციალური ნიშნულებით მონიშვნა მ ნიშნელოვანია (200 ევრო / კმ)			
	tbd	არ არის	16	"ბუნების სამალავი" გეოქეშინგის ბილიკის შექმნა, ვებგვერდის ინფორმაციის ჩათვლით, რომელსაც მივყავართ ალგეთის ეროვნული პარკის ძირითად სანახაობებისკენ (არსენას გამოქვაბული, კლდეკარი, საპიკნიკე ადგილი, ტურისტული თავშესაფარი, გადასახედები, ჩანჩქერები, წყაროები (დაახლ 10 სამალავი),	გზის და სამალავების მოწყობა, საფეხმავლო ტურების ასოციაციასთან თანამშრომლებით და ალგეთის ეროვნული პარკის მეგობართა ასოციაციასთან ერთობლივი რეკლამირება. შინაარსის დეტალური კონცეფციის შექმნა მნიშვნელოვანია. განხორციელება მოლაშქრეთა კლუბთან და/ან ბორჯომის ვიზიტორთა სპეციალისთან საკონსულტაციო თანამშრომლობით	7'500	დაბალი: კარგია რომ იყოს. მიზნობრივ ი ჯგუფი არ არის ჯერჯერობ ით დიდი 2P	

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				კომბინირებული მთისველოსიპედებით, ფეხით ან საცხენოსნო ტურებზე GPS-ით საგანძურის მეძებრებთან				
	n.a.	არსებულ ი ბილიკები , ნაწილობ რივ მონიშნუ ლი	17	კლდეკარიდან წალკისკენ და კლდეკარი/დიდი ნამტვრიანიდან რკონისკენ ბილიკების მონიშვნა, მარკეტინგი ბროშურით, რუკებით, ფოტოებით, ტურის აღწერა ფეისბუქით სხვ. გრძელი საფეხმავლო ბილიკების ქსელში ინტეგრირება	გზის განვითარება, მოლაშქრეთა ასოციაციასთან და ალგეთის ეროვნული პარკის მეგობართა ასოციაციასთან მჭიდრო თანამშრომლობით და ერთობლივი რეკლამირებით. განვითარების დეტალური კონცეფცია საჭროა შიდა ქართლის მუნიციპალიტეტთან ერთად, რეგიონული განვითარების პროექტთან თანამშრომლობით / FAO-UNDP წალკა (3 ბილიკი), მონიშვნა 1500 ევრო და ბროშურა 1500 ევრო	3'000	საშუალო: რეგიონულ ი თანამშრომ ლობის გაზრდა, 3P	დტს/ადმინ ისტრაცია
	434316.8 6 m E 4621580.	არ არის	18	კაბელების მონტაჟი უსაფრთხოებისთვის კლდეკარის წვერზე	გაზრდილი უსაფრთხოება კლდეკარზე ასასვლელად, შესაძლოა გაფართოვდეს ვია	3'500	საშუალო: გაზრდის კლდეკარის	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
	46 m N			ასასვლელად, ბოგირის ხიდები კლდეკარის მწვერვალებს შორის, "სათავგადასავლო ბოლიკის" განვითარება	ფერატას ელემენტებით. მაგ. კიბეები, მდგრადი ხიდები რელსებით სხვ. რომლებიც არ მოითხოვს აღჭურვილების ქირავნობას (აკაზმულობა, ვიაფერატას ნაკრები)		მიმზიდვე ლობას 2 P	
ცხენების ქირავნობ ა და ტურის გაძღოლა	446380.0 0 m E 4616514. 00 m N	არსებულ ი, მცირე მაშტაბის, თემის ჩართულ ობის გარეშე	19	ცხენების გაქირავების ხელშეწყობა, ბორჯომ- ხარაგაული ნაკრძალის მსგავსი პროექტების განხორციელება (Polish Aid), ადმინისტრაციის და კერძო სექტორის თანამშრომლობა	განსაკუთრებით მარკეტინგი და რეზერვაცია, ტრენინგების შეთავაზება /ცხენების სხვა მფლობელთა ჩართვა (განსაკუთრებით სოფლებში), კონსულტაცია/ ტრენინგები/ ვორკშოფები.	10'000	მაღალი: ტრენინგებ ი ცხენების მფლობელ თათვის/გი დებისთვის საერთაშორ ისო პროდუქტის /შეთავაზებ ის წარმატებუ ლი მუშაობის საწინდარია	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
							2 P	
		არ არის	20	მთის ველოსიპედების ქირავნობის განვითარების ხელშეწყობა (ადმინისტრაციის ან კერძო ბიზნესის მიერ)	მთის ველოსიპედები მოითხოვს ყოველი გაქირავების შემდეგ მრავალჯერ შეკეთებას, ეროვნულ პარკს არ აქვს მთისველოსიპედების გაქირავების ორგანიზების რესურსი. რეკომენდირებულია კერძო ბიზნესი. იხილეთ არსებული გაქირავების პუნქტები სტეფანწმინდაში. ტრენინგი ადგილობრივი ინვესტორებისთვის.	2'500	მაღალი: თუ მთის ველოსიპედ ების ბილიკი მოეწყობა, აღჭურვილ ობა იქნება ხელმისაწვ დომი 4P	დტს/ადმინ ისტრაცია
ზამთრის შეთავაზე ბა 4 სეზონის კონცეფცი ა	447184.2 0 m E 4615128. 49 m N or 444539.7 8mE 4618002. 64 m N	არ არის	21	თოვლის ფეხსაცმლის ბილიკი და თოვლის ფეხსაცმლის გაქირავება ვიზიტორთა ცენტრში	ორი პოტენციური მარშრუტი a) ალგეთის ხეობით არსენას გამოქვაბულში და პოტენციურ გაყინულ ჩანჩქერთან b) საქართველოს ტურიზმის ასოციაციის GTA საპიკნიკო ადგილზე. 20 წყვილი თოვლის ფეხსაცმლის ინვესტიცია 100 ევრო /წყვილი ბილის მონიშვნა 500	2'500	მაღალი: ზაფხულის შეთავაზები ს მრავალფერ ოვნება, კარგად ვითარდება ბორჯომში	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ევრო (იხილეთ დანართი 7.5.7.)		2P	
	444539.7 8 m E 4618002. 64 m N	არ არის	22	ცხენი ეტლის ტური (თუ არის საკმარისი თოვლის საფარი) ვიზიტორთა ცენტრიდან ან მანგლისის ეკლესიიდან საპიკნიკე ადგილამდე	ცხენის კერძო მფლობელი, მარკეტინგი შესალოა გაკეთდეს დტს / ალეთის ეპ, ცხენის მარხილი / (ზაფხულში ცხენის ეტლი წრიული ბილიკებისთვის) იხილეთ დანართი 7.5.8.	5'000	საშუალო: პილოტური პროექტი ინება საინტერეს ო	დტს/ადმინ ისტრაცია კერძო სექტორთან ტანამშრომ ლობით
	n.a.	არ არის	23	საშობაო ღონისძიების ორგანიზება მანგლისში	სპეციალური საშობაო ღონისძიების ორგანიზება ოჯახებისთვის (შესაძლებელია მხოლოდ მანგლისში შესაბამისი ღამის გასათავი ობიექტების არსებობის შემთხვევაში) ზამთარში სტუმრების მოსაზიდად	10'000	საშუალო: ღონისძიებე ბი კარგია მარკეტინგი სთვის	დტს/ადმინ ისტრაცია ასოციაციებ თან ტანამშრომ ლობით
ივენტები ს ორგანიზე ბა	n.a.	არ არის	24	საფეხმავლო სეზონის გახსნის ორგანიზება	მოლაშქრეთა ასოციაციასთან თანამშრომლობით და ალგეთის ეპ-ის მეგობართა ასოციაციის ერთობლივი რეკლამირებით	5'000	საშუალო: ივენტების კარგია მარკეტინგი სთვის	დტს/ადმინ ისტრაცია ასოციაციებ თან ტანამშრომ ლობით
	n.a.	არ არის	25	გადარჩენაზე ჩემპინატი	მოლაშქრეთა ასოციაციასთან თანამშრომლობით და ალგეთის	5'000	საშუალო: ივენტების	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ რასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ეპ-ის მეგობართა ასოციაციის ერთობლივი რეკლამირებით		კარგია მარკეტინგი სთვის 1p	ასოციაციებ თან ტანამშრომ ლობით
	n.a.	არ არის	26	საფეხმავლო შეჯიბრის ლონისძიება	მოლაშქრეთა ასოციაციასთან თანამშრომლობით და ალგეთის ეპ-ის მეგობართა ასოციაციის ერთობლივი რეკლამირებით	5'000	საშალო: ივენტების კარგია მარკეტინგი სთვის 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია ასოციაციებ თან ტანამშრომ ლობით
II) ალგეთ ის ეპ-ის დამხმა რე ზონის ინვესტ იცია								
ლამის გასათევ	n.a.	რამდენიმე	1	საოჯახო სასტუმრო სახლების /კერძო	კოტეჯებს უნდა ჰქონდეთ მინიმალურიდან (ნორმით	20'000	მაღალი: მანგლისში	კერძო ინვესტორი

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
ობიექტებ ში კერძო ინვესტიც ია (პოტენცი ურად FPA-ის მხარდაჭე რით)		საოჯახო სასტუმრ ოს და სახლის გასაქირავ ებლად მანგლისშ ი		კოტეჯების განვითარების ხელშეწყობა. მცირე/საშუალო სასტუმროების ინვესტიციების ხელიშეწყობა მანგლისში, FPA კონკურსი	მისაღები) მაღალ სტანდარტამდე მომსახურების ხარისხი, მანქანით მიღწევადი, კარგი მდებარეობა, დიზაინი და სამშენებლო შესაბამისი სტანდარტი. ღამის გასათევის ტევადობა ოჯახებისთვის ან მეგობართა ჯგუფებისთვის (6 კაცზე მეტი). ადგილობრივი თემიდან კერძო პირის მიერ ორგანიზებული მენეჯმენტი, კვება არ არის აუცილებელი, მაგრამ შესაძლებელია მენეჯერის შეთავაზების მიხედვით. მდებარეობა სოფლად/ან მიმდებარედ. საოჯახო სასტუმრო სახლი მფლობელის ტერიტორიაზე ხშირად არ არის შესაფერისი, ვიზიტორთა პირადი სურვილებისა და სტანდარტების, ასევე დიდი ჯგუფების გამო. მცირე/საშუალო ზომის		ღამისთევის ობიექტებზე მოთხოვნა შექმნილია კურორტის გააქტიურე ბის მიზნით, ობიექტი უნდა შეესაბამებ ოდეს საერთაშორ ისო ხარისხის სტანდარტე ბს. მოითხოვს ტრენინგებს ა და ხელშეწყობ ას	

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					სასტუმროს სტანდარტი (50 საწოლ ადგილზე მეტი) იქნება მნიშველოვანი კერძო ინვესტიცია მანგლისში.		(ფასილიტა ციას) 2P	
ტურისტ ული ატრაქციე ბის კერძო ინვესტიც ია		არ არის	8	არქიტექტურული სანახაობის როგორც ვიზიტორთა სანახაობის ინფრასტრუქტურის მშეებლობა. ბავარიის ტყის გიგანტური კვერცხის მაგალითი (იხილეთ დანართი)	გიგანტური ინფრასტრუქტურა რომელიც შესაძლოა გახდეს ძირითადი ტურისტული ატრაქცია ძალიან ძვირადღირებულია და მოითხოვს კერძო ინვესტიციას. შესვლის საფასური უნდა დაწესდეს (მაქსიმუმ 5 ლარი), არ უნდა გამეორდეს ბავარიის ტყეში არსებული მაგალითის დიზაინი. დიზაინი კერძო ინვესტორის და დტს-ოს არჩევანია. (ხარჯთაღრიცხვა: ბავარიის ტყის მაგალითი)	3'500'000	მოითხოვს კერძო ინვესტორს, რათა შეიქმნას მაღალხარი სხიანი ინფრასტრ უქტურა	კერძო ინვესტორი
სულ						4'152'100		
ახალი დესტინაც ია								

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
უგუდეთ ისკურორ ტი (კერძონ ვესტიცია)	435713.9 4 m E 4619120. 07 m N	არ არის	1	საცხენოსნო კურორტი "რანჩოს"-ტიპი	თანამედროვე რანჩოს ტიპის კურორტი ალგეთის ეპ-ის ატრაქციაა თბილისის საშუალო და ზედა კლასის ვიზიტორტათვის, ასევე უცხოელი ცხენოსანი ტურისტებისთვის თუკი საცხენოსნო ტურების ორგანიზება შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს. კოტეჯების რაოდენიმე მაგალითი (იხილეთ დანართი 7.6.2).	სულ 5-10 მლნ	თანამედრო ვე მაღალი კლასის ინფრასტ რუქტურის მშენებლობ ისთვის მოითხოვს კერძო ინვესტირებ ას 1P	კერძო ინვესტორი
		რთულად გასავლე ლი გზა 4x4 ტრანსპო რტისთვის საც	2	გზის მშენებლობა წალკიდან და მანგლისიდან	თუ კომფორტული ღამის გასათევი ობიექტის მშენებლობა დაიგეგმება, სამანქანე გზა ალგეთის ხეობიდან აუცილებელია, გზა უნდა იყოს გამავალი წლის მანძილზე/ნორმალური მაღალგამავალი მანქანებისთვის	შესულია		კერძო ინვესტორი
		არ არის	3	30-50 კაცისთვის ღამის გასათევი ობიექტის მშენებლობა (სასტუმრო	რეკომენდებულია ერთი შენობის აშენება რესტორნით და სხვა ობიექტებით ასევე 10-1 ოთახით.	შესულია	1P	კერძო ინვესტორი

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				და კოტეჯები)	დამატებით, კომფორტული კოტეჯები შენობის ირგვლივ მეტი კონფიდენციალობისთვის.			
		არ არის	4	კურორტზე რესტორნის მშენებლობა	ადგილობრივი პროდუქტის რაც შეიძლება მეტად გამოყენება. სხვა დანარჩენი პროდუქტი და მასალები უნდა იყოს იმპორტირებული	შესულია	1P	კერძო ინვესტორი
		არ არის	5	ნარჩენების მართვის ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და სათანადო ნაგავსაყრელთან, წყლის გამწმენდ ნაგებობასთან ტრანსპორტირება	კურორტი უნდა იყოს ორგანიზებული, როგორც ეკოლოგიური, მაღალტექნოლოგიური სანიტარული ობიექტებით აღჭურვილი	შესულია	1P	კერძო ინვესტორი
		არ არის	6	ლაუნჯის მშენებლობა და ბარის ადგილი, ბიბლიოთეკა წვიმიანი ამინდში დროის გასატარებლად	საკმარისი ობიექტები და სივრცე საღამოებისთვის და წვიმიანი ამინდებისთვის (იხილეთ "რუმის" სასტუმრო სტეფანწმინდაში)	შესულია		კერძო ინვესტორი
		არ არის	7	საუნის მშენებლობა/ საცურაო აუზი (შენობის	მაღალი კლასის კურორტზე უნდა იყოს საუნა და საცურაო აუზი	შესულია		

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ ოასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				შიგნით, გარეთ)				
		არ არის	8	მაღალი სტანდარტის თავლის მშენებლობა, საუკეთესო ცხენების შესყიდვა და შესაბამისად გაწრთვნა, ცხენების მოსავლელად პერსონალის ტრენინგი	თავლა უნდა იყოს საუკეთესო ხარისხის, საერთაშორისო სტანდარტის შესაბამისი, თუ ცხენები არ იქნებიან კარგად გაწრთვნილი, საერთაშორისო ტუროეპრატორები ვერ შეძლებენ ტურების გაყიდვას, ან მიიღებენ ტურისტებისგან საჩივარს. ცხენების მოყვარული ტურისტების საკმაოდ მგრძნობიარეები/მომთხოვნები არიან ცხენების მოვლის საკითხში.	შესულია		კერძო ინვესტორი
		არ არის	9	საცხენოსნო შენობის (მანეჟის) მოწყობა	შენობაში საცხენოსნო ბილიკის მოწყობა ვიზიტორთა ტრენინგისთვის სანამ საცხენოსნო ტურზე გავლენ. ცუდი ამინდის პირობებში ცხენს სიარულის შესაძლებლობას ქმნის	შესულია		კერძო ინვესტორი
		არ არის	10	საცხენოსნო ტურის მომსახურება/ "ჯავახეთის ეროვნულ	იხილეთ დანართი: საცხენოსნო სწავლება WWF ის მიერ არპის ტბის ეპ-ისთვის (მაგალითი,	შესულია	1P	კერძო ინვესტორი

მიკრო დესტინაც ია ალგეთის ეპ-ის ინვესტიც ია /მანგლ ისი	GPS კოორდ ინატები (UTM 38T)	არსებულ იპროდუქ ტი/ინფრ რასტრუქ ტურა	Nr.	შეთავაზებული ინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				პარკში მადატავას კურორტის"მსგავსი შეთავაზება	საერთაშორისო საცხენოსნო ტურების ჯგუფების მოზიდვის წინაპირობები)			
			11	ადგილობრივი პერსონალის დასაქმება, გზების გაუმჯობესება, რეგულარული ტრასნპორტი	კურორტმა უნდა შექმნას დასაქმების შესაძლებლობა ადგილობრივი სოფლის მოსახლეობისთვის შემდეგ საქმიანობებში: დარაჯი, ცხენის მომვლელი, დამლაგებელი სხვ. თუმცა, ადგილობრივი თემისთვის საკუთარი საქმიანობის , როგორც კონკურენტი ბიზნესი შექმნა მაღალი კლასის კურორტზე ძნელია (ეს არის შიში მოსახლეობაში)	შესულია	1P	კერძო ინვესტორი

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
1) დტცინვესტ იცია								
მისასვლელი ინფრასტრუქ ტურა	425423.6 5 m E 4605942. 19 m N	არსებული გზა ცუდი და უსახური ა(ბალახის საფარი დაზიანებულ ი)	1	მისასვლელი გზის გაუმჯობესება	წალკის მთავარი გზის გადასახვევიდან, პირველი 500მ არის ასფალტირებული, დარჩენილი ცუდ მდგომარეობაში, რომელიც უნდა გაუმჯობესდეს / მოიხრეშოს ან მოასფალტდეს	15'000	მაღალი: მსუბუქი მანქანებით ჩასვლა მნიშვნელო ვანია, ბალახის საფარი მოითხოვს დაცვას, სხვა შემთხვევაშ ი, მტვერიდა ტალახი იქნება 1P	მუნიციპალ იტეტი/ რეგიონი

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
	ზუსტი ადგილმ დებარე ობა უნდა განისაზ ღვროს	დაშბაშის რამდენიმე საგზაო ნიშნული არსებობს	2	დამონტაჟდეს დამატებით საგზაო ნიშნულები, განსაკუთრებით პარკინგისთვის, საპიკნიკე ადგილებისთვის, გადასახედითვის "no- parking" სოფლებში, საფეხმავლო ბოლიკის საწყის პუნქტში	დაშბაშის სოფლის მიმართულებით საგზაო ნიშნები არსებობს, დაემატოს საგზაო მანიშნებლები უფრო თვალსაჩინოდ კანიონისკენ. აქტივობები მიმართულების მანიშნებლები დაემატოს მნიშვნელოვან ადგილებში, ასევე ადგილობრივი სანახაობების აღმნიშვნელი ნიშნულები 10-20 ნიშნული.	2'000	მაღალი: მიმართულ ების მანიშნებლე ბი საორიენტა ციოდ მნიშვნელო ვანია	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით
ვიზიტორთა ინფრასტრუქ ტურა	426696.0 0 m E 4605058. 00 m N	არაორგანიზე ბული პარკინგი სოფლის შესასვლელთა ნ	3	მანქანების სადგომის მოწყობა 50 მანქანისთვის	მანქანების სადგომი უნდა მოეწყოს საპიკნიკე ადგილებს შორის პატარა ტყეში (მუნიციპალიტეტი) და გზის დასაწყისში დაბლა ჰიდროელექტროსადგურთ ან	2'500	მაღალი: არაორგანი ზებული სადგომი აჭარბებს შესაძლებლ ობებს და იწვევს ადგილობრ ივებში	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
							უსიამოვნებ ას	
	426939.0 0 m E 4604952. 00 m N	ბუნებრივი გადასახედი	4	გადასახედი პლატფორმის მოწყობა მანქანების სადგომის შემდეგ	პლატფორმა უნდა იყოს მარტივი - ფოლადისა და ხის კონსტრუქცია, ჩანჩქერის, კანიონის, ეკლესიის და სოფ.კოხტას მაღალი ჩანჩქერის ხედი (მაქს. 20 კვ.მ)	3'500	საშუალო: მიმზიდვე ლობის გაზრდის კარგი შესაძლებლ ობა 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით
	426606.4 7 m E 4605219. 47 m N	ახალი საპიკნიკე ადგილები ნაგვის ურნების და სანიტარული ინფრასტრუქ ტურის გარეშე	8	მუნიციპალიტეტის საპიკნიკე ადგილების გაუმჯობესება 4 ტუალეტითა და 2 დიდი სანაგვე კონტეინერით	თუ ტუალეტებისთვის წყალი არ არის შესაძლებელია, 4 ეკოტუალეტი/ ან მარტივი საპირფარეშო უნდა მოეწყოს, საპიკნიკე ადგილების გარშემო ტერიტორიის ღია დეფეკაციის აღკვეთის მიზნით, 2 დიდი სანაგვე კონტეინერის დამონტაჟება და რეგულარულად გაცლა. მუნიციპალიტეტთან ერთად მართვის	5'000	მაღალი: საპიკნიკე ადგილების ირგვლივ ღია დეფეკაცია არაპიგიენუ რია 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ორგანიზება			
	უნდა დადგინ დეს	არ არის	9	10 საინფორმაციო დაფის დამონტაჟება: 2 საინფორმაციო დაფა საპიკნიკე ადგილას (წესები და რეგულაციები / შეშა/ ნარჩენების მართვის სწავლება), 2 საინფორმაციო დაფა ავტო სადგომთან (რუკა და ბილიკის ინფორმაცია), 1 საინფორმაციო დაფა ეკლესიასთან, 1 საინფორმაციო დაფა დაშბაშის შესასვლელთან ადგ. თემში ქცევის წესებით, 1 ჰესის წყალშემკრებთან, 2	საინფორმაციო დაფები უნდა მოიცავდეს ვიზიტორთათვის ყველა საჭირო ინფორმაციას, წესები და რეგულაციები, ეკო-განათლება, გეოლოგიური, ფლორა ფაუნა და დტ-ის ინფორმაცია	5'000	მაღალი: განათლება და ვიზიტორთ ათვის ინფორმაცი ის მიწოდება საჭიროა 4P	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
				კანიონის შესასვლელთან (1 ბილიკით				
ბილიკი- ინფრასტრუქ ტურა	ძირითა დი ჩანჩქერი : 426973.0 0 m E 4605144. 00 m N	არსებული საცალფეხო ბილიკი რამდენიმე ადგილას და არა ხიდი	1 5	ბილიკი 1. ჩანჩქერის ბილიკი (Boardwalk) საფასურის, შესასვლელის და შლაგბაუმის ჩათვლით	ძირითადი ჩანჩქერის ბილიკი რეკომენდებულია დაიწყოს კანიონის ძირიდან გზის დაშვებამდე ჰესამდე. ასევე რეკომენდებულია გზის ჩაკეტვა მდინარესთან ვიზიტორთა ავტომობილებისთვის (შლაგბაუმი მიწის მესაკუთრეებთან შეთანხმებით). აქედან ფიცარფენილი /boardwalk	60'000	მაღალი: დაშბაშის ძირითადი მიმზიდვე ლობა შემოსავლი ს შექმნის შესაბამისია 5P	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ბილიკი ხიდებით და მოაჯირებით (მხოლოდ იქ სადაც საჭიროება იქნება) უნდა გაუყვეს (იხილეთ კანიონის ბილიკის პრეზენტაცია (powerpoint presentation Canyon Trails) აუზებიან ჩანჩქერამდე და იქიდან მიუყვება მეთევზის დამრეც (ციცაბო) ბილიკს საპიკნიკე ადგილამდე.			
	შესასვლ ელი: 427138.0 0 m E 4604982. 00 m N Exit: 426623.0 0 m E 4605370. 00 m N	არ არის	1 6	რეინჯერების ქოხის მშენებლობა შესასვლელ კართან და ავტომატური ერთმხრივი შესასვლელი	შესასვლელ კართან საცალფეხო ბილიკი დაიწყება ძირითად ჩანჩქერამდე, რეინჯერებს / პერსონალს ესაჭიროება გაყიდვა /შესასვლელი ბილეთების კონტროლი board walk ბილიკზე სასიარულოდ სულ მცირე ყოველდღე, სეზონისზე (ივლისი -აგვისტო და შაბათ-კვირას მაისი - ივნისი და სექტემბერი-	7'500	მაღალი: დაშბაშის ძირითადი მიმზიდვე ლობა შემოსავლი ს შექმნის შესაბამისია 2P	

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ნოემბერი) სწრაფი და მარტივი ონლაინ გაყიდვების შესაძლებლობა სასურველია, რადგან ნაღდი ანგარიშსწორება შესაძლოა გართულდეს. არსებული შესასვლელი საპიკნიკე ადგილთან უნდა მოეწყოს ისე, რომ ვიზიტორები გაუშვას და არა შეუშვას (ბრუნვადი კარი).			
	ჩანჩქერი : 428419.0 0 m E 4604910. 00 m N	ზოგიერთ მონაკვეთზე არსებული ბილიკები	1 7	ბილიკი 2. კოხტის ჩანჩქერის ბილიკის მოწყობა და მარკირება	კოხტის ჩანჩქერის ბილიკი იწყება სოფელ დაშბაშში და მიუყვება გზას ქვემოთ ჰესამდე (სოფლის უკიდურესი სამხეთი) ჰესთან საჭიროა ხიდი ხრამზე გადასასვლელად, საიდანაც ბილიკი აუყვება ზემოთ კოხტის ჩანჩქერის მიმართულებით და ჩანჩქერის ვარდნის მიმართულებით. აქედან	10'000	საშუალო: მიმზიდვე ლობის გაზრდის კარგი შესაძლებლ ობა 2P	

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ბილიკი კვლავ კვეთს ხრამს (ხიდი საჭიროა) და ასევე ნაპირს ჰესის ტერიტორიისკენ, რომელიც გვერდს უვლის, ან მარჯვენა სანაპიროზე (ან ორზე მეტი ხიდით) მარცხენა მხარეს, დამოკიდებულია მიწის მესაკუთრეებთან გარიგებაზე.			
	ჰესის შესასვლ ელიდან: E 4604226. 00 m N ხრამჰესა მდე: 426905.9 9 m E 4600318. 61 m N	არსებული ბილიკები გარკვეულ მონაკვეთებზე	1 8	ბილიკი 3. ჰესიდან ხრამის მდინარის გაყოლებაზე ბილიკის რეაბილიტაცია და მონიშვნა	ხრამჰესის ჰიდროელექტროსადგური დან მდინარე ხრამის გაყოლებაზე ბილიკის რეაბილიტაცია და მონიშვნა, ბილიკი შესადლოა, ორი მიმართულებით ამოქმედდეს, ან შეასრულოს რეგიონული ბილიკების მარყუჟის როლი წალკა - თრიალეთი (დაშბაში, ხრამჰესი, თრიალეთი, წალკა)	3'000	საშუალო: მიმზიდვე ლობის გაზრდის კარგი შესაძლებლ ობა 2 P	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდობარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					დაახლ. 25-30 კმ, ნაწილობრივ ძალიან მოსაწყენი, უკეთესია ტრანსპორტით მომსახურება (shuttle service) მძღოლების მიერ / ტაქსი => წალკიდან გამგზავრება თრიალეთისკენ ხრამჰესში, ფეხით ხეობაში ასვლა და უკან წალკისკენ დაბრუნება (ან მანქანით დაშბაშში აყვანა).			
უსაფრთხოებ ა	HPP Intake 425423.6 5 m E 4605942. 19 m N		1 9	დამცავი ღობის ან ბარიერების მოწყობა კერძო მფლობელაბაში არსებული ჰესის წყლის ჭავლის შემკრები და ძრავის ტერიტორიაზე გადასვლის თავიდან ასაცილებლად	დამცავი ღობის მოწყობა ჭავლის მიმჭების სტრუქტურასთან, სადაც მისვლა არ არის დაშვებული და ტერიტორიაზე გასასვლელი ბილიკის მოწყობა სადაც გავლა დაშვებულია, საჭიროების შემთხვევაში ხრამის მარცხენა ნაპირზე ბილიკის და მდინარეზე	3'000	მაღალი: უსაფთხე პა ირველ რიგში	დტს/ადმინ ისტრაცია მფლობელ თან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					საფეხმავლო ხიდის მოწყობა ჰესის სტრუქტურის ასაცილებლად. რკინის არმატურების, ღობის, სახვა მასალა და შრომითი ღირებულება / გადამუშავებული მასალა			
			2 0	უსაფრთხო მოაჯირების მონტაჟი/ ჰესში წყლის შემკრები კონსტრუქციის ჩათვლით	ჰესის წყლის შემკრები არის ღია წყლის არხი სადაც ღრმა და სწრაფი წყალი მიედინება და პოტენციურად საშიშია, ის უნდა გადაიხუროს ან სულ მცირე აღიჭურვოს მოაჯირებით. ხარჯი: რკინის გისოსები და ტრანსპორტი, გადამუშავებული მასალა შესაძლებელია	1'000	მაღალი: უსაფრთხო ება პირველ რიგში	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
ნარჩენების მართვა	ყველგან	არსებული ნაგავსაყრელი ხეობაში და გვერდით ნაპრალებში, ნაკადულებში	2 1	დაფინანსდეს ნარჩენების გატანა / მთელი კანონის გასუფთავების აქციები	კანოონი წალკის ხიდიდან ხრამჭესამდე უნდა გაიწმინდოს ძველი საბურავებიდან, ჯართისგან, პლასტმასის ბოთლებიდან, პლასტიკური ნაჭრებისგან და ყველა სხვა სახის ნაგვისგან. ნაგავი უნდა გადაიტანონ სატვირთო მანქანებით უსაფრთხო ადგილას ან უნდა მოეწყოს ნაგვის გადამუშავების საწარმო	5'000	მაღალი: მიმზიდვე ლობის გაზრდა, დანაგვიანე ბული გარემო იწვევს იმიჯის შელახვას	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით
	წალკა	არაორგანიზე ბული ნაგავსაყრელე ბი	6	ნარჩენების მართვის ხელშეწყობა / პრევენცია წალკაში	ყველა ნაგავსაყრელი კანოონის თავზე და წალკის ტბაზე უნდა გაუქმდეს. ახალი ნაგავსაყრელები უნდა შეიქმნას და ნარჩენების მართვის სისტემა კონტეინერების რეგულარულად დასუფთავებით და წალკაში უსაფრთხო	10'000	მაღალი: ნაგვის ჩაყრა უნდა შეწყდეს 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშის უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ნაგავსაყრელები უნდა შეიქმნას, ბარიერი / რკინის ბადე უნდა გაკეთდეს წალკის ხიდის ქვეშ კანიონში ნაგვის შერევის შეწყვეტის მიზნით			
	დაშბაში	არაორგანიზე ბული ნაგავსაყრელე ბი	7	ნარჩენების მართვის ხელშეწყობა დაშბაშში	ნარჩენების მართვის სისტემა დაშბაშისთვის უნდა მოიცავდეს ცნობიერების გაზრდას, ძველი ნაგავსაყრელების ადგილების დასუფთავებას (ძირითადად გამოიყენება ხრამში პლატოს კალთები ნაგვის გადასაყრელად) და ნაგვის შეგროვების რეგულარულად განხორციელებას	5'000	მაღალი: ნაგვის არაორგანი ზებულად გადაყრა უნდა შეწყდეს, სხვა შემთხვევაშ ი დასუფთავე ბის აქციის შედეგი დაიკარგება 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით
II) ალგეთის ეპ დამხმარე ზონის								

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდობარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
ინვესტიცია								
ღამის გათევა	427448.0 0 m E 4604394. 00 m N		2 4	სასტუმრო სახლები დაშბაშში	სასტუმროს ახლი დაშბაშში განვითარება კერძო საწყისებზე დროთა განმავლობაში, სასტუმრო სახლების შექმნის ხელშეწყობა შესაძლოა თემის დატრენინგებით. დაჩის სტილის დამოუკიდებელი სახლები სასურველია ოთახებთან შედარებით რომლებიც ინტეგრირებულია სახლების მასპინძლის სახლში (GPS კოორდინატები = არმენის საოჯახო სახლი). ტრენინგი სასტუმრო სახლის მფლობელთათვის (ფასილიტაცია FPA -ის ფარგლებში)	2'500	საშუალო: აქამდე დაშბაშ მუშაობს როგორც ერთდღანი ტური	კერძო სექტორი

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდობარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
კვება	უნდა განისაზ ღვროს		2 2	კაფე ვიზიტორთათვის	ვიზიტორთათვის კაფე შესაძლოა მოეწყოს ავტომობილების სადგომთან ახლოს, სოფელში ან საპიკნიკე ადგილთან ახლოს დამოკიდებულია ფართის შესაძლებლობაზე ან კერძო ინვესტიციაზე. (ადგილობრივი კაფის აღჭრვილობა შესაძლოა იყოს FPA ის ნაწილი და მოიცავდეს საკუთან თანამონაწილეობას, ხარჯი = სტიმული	5'000	მაღალი: შემოსავლი ს შექმნის კარგი შესაძლებლ ობა ადგილობრ ივი ინვესტორი სთვის	კერძო სექტორი
საკემპინგე	427752.2 3 m E 4604013. 57 m N	მინდორი, არაფორმალუ რი საკემპინგე ტერიტორია	2 3	საკარვე ადგილის და სანიტარული კვანძების მოწყობა ტუალეტების ჩათვლით 200 მ ჰესის წყლის ჭავლის დაშვების მხარეს	პოტენციური საკარვე ადგილი მუშათა ძველი ბანაკის ნანგრევებთან და ლამაზ მდელოზე, მდინარის პირას, სადაც არის აუზები და სუფთა წყალი. კერძო ტერიტორიაა, მოლაპარაკება რაიმე კერძო ინვესტიციაზე	10'000	საშუალო: ადგილობრ ვი ინვესტიციე ბის შესაძლებლ ობა, სკოლის ჯგუფების თვის 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდობარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					იქნება საჭირო მფლობელთან. ადგილზე ჩასასვლელი გზა ცუდ მდგომარეობაშია (არ არის მიღწევადი 4x4 მანქანებითაც)			
საკემპინგე	427355.8 5 m E 4605006. 36 m N	არაფორმალუ რი საკარვე ადგილი	2 4	საკარვე ადგილის მოწყობა ტუალეტების ჩათვლით ჰესის წყლის ნაკადის არხთან	სიტუაცია ჰესთან საკარვე ადგილის მსგავსია, თუმცა აქ მდებარე, ჰესის არხთან რეგულარული კემპერები არიან (მიწის სამუშაოები, ტერიტორიის აშენება, საპიკნიკე ადგილები სხვ.)	10'000	საშუალო: ადგილობრ ივი ინვესტიციე ბის შესაძლებლ ობა, სკოლის ჯგუფები	დტს/ადმინ ისტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომ ლობით
საკემპინგე	426607.2 3 m E 4605253. 93 m N	საპიკნიკე ადგილი	2 6	საკემპინგე ადგილი მუნიციპალიტეტის მიერ მოწყობილ საპიკნიკე ტერიტორიაზე	კემპინგი ასევე შესაძლებელია მუნიციპალიტეტის მიერ მოწყობილ საპიკნიკე ტერიტორიასთან ახლოს. ტერიტორია უნდა შემოიღობოს ქუჩის ძაღლებისგან დასაცავად და საკემპინგე ტერიტორიის	10'000	საშუალო: ადგილობრ ივი ინვესტიციე ბის შესაძლებლ ობა, სკოლის ჯგუფები	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ინფრასტრუქტურა, როგორიცაა საშხაპე ადგილები, წყლის ონკანი, ნაგვის კონტეინერი, თავშესაფარი წვიმიან ამინდში და სხვ. პატარა ტყე შესაბამისი ტერიტორიაა ამისთვის (მიწის შამუშაოები, ტერიტორიის ნიველირება, ტუალეტების მოწყობა, საპიკნიკე ადგილები სხვ.)			
სათავგადასა ვლო პროდუქტი /დივერსიფი კაცია	427601.7 6 m E 4604798. 20 m N	არ არის	2 7	ზიპლაინის მოწყობა ხეობის გასწვრის კოხტას ჩანჩქერის მიმართულებით (850მ მანძილზე)	გიგანტური ზიპლაინი დაშბაშის კანიონის თავზე იქნება ძირითადი ინვესტიცია, რაც მოითხოვს უსაფრთხოების მრავალ მოსაზრებას და სპეციფიურ კონსტრუქციას / ანკერებს. ზიპლაინი უნდა იყოს ორი მიმართულების (2 ხაზი) რათა მომხმარებელმა შემლოს სწრაფად ადჭურვილობის	100'000	კერძო ინვესტორი ს საჭიროება, თუ ვიზიტორთ ა რიცხვი დიდია 3 P	დტს/ადმინ ისტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					ქირავნობის ადგილზე უკან დაბრუნება. რეკომენდებულია ხანგრძლივ პერსპექტივაში ზიპლანის მოწყობა "ვია ფერატას" ფარგლებში (ზოგადი ხარჯთაღრიცხვა)			
სათავგადასა ვლო პროდუქტი /დივერსიფი კაცია	1) 426204.6 5 m E 4606219. 85 m N 2.) 427485.7 9 m E 4604806. 04 m N	არ არის	2 8	ხეობაში ვიაფერატას მოწყობა	ხეობაში შესაძლებელია ვია ფერატას მოწყობა, თუმცა ადგილი ნაკლებად შესაფერისია ვიდრე ბირთვისი. ეკლესიის ქვემოთ არეალი არის რეკომენდებული, თუმცა ამ ადგილზე ბუდობენ ჩიტები. ეს მოითხოვს შესწავლას და უნდა განიხილებოდეს გრძელვადიან პერსპექტივაში,თუკი ვია ფერატა აქტიურად გახდება პოპულარული საქართველოში (ხარჯთაღრიცხვა ეფუძნება საერთაშორისო	50'000	დაბალი: რეკომენდე ბულია ბირთვისის გან განსხვავებ ული პროფილი 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					პრაქტიკას, ასევე დამოკიდებულია მის ზომაზე და მოითხოვს დეტალურ შესწავლას)			
სათავგადასა ვლო პროდუქტი /დივერსიფი კაცია	426150.8 0 m E 4606289. 20 m N	არ არის	2 9	ზედა ხეობაში საცოცი ბილიკების მოწყობა	დაშბაშის ხეობის კლდეები ბევრ ადგილას კლდეზე ცოცვისთვის შესაფერისია, მცირე ბილიკებზე შესაძლოა ხრახნების/საჭიდების დამაგრება (აღჭურვა) ხეობის ზედა ნაწილში აღწევა შესაძლებელია მთავარი გზიდან, ალტერნატიული ლოკაცია შესაძლოა იყოს ეკლესიის ქვემოთ არსებული კლდეები. ეს მოითხოვს შემოწმებას საქართველოს სამთო მოლაშქრეთა ასოციაციასთან ერთად. რადგან ადგილობრივი მოთხოვნა არ არის აქტივობები განიხილება გრძელვადიან	3'000	დაბალი: ამჟამად არ არის მოთხოვნა, მაგრამ არსებობს პოტენცია 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია კერძო სექტორთან და მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკორდესტი ნაცია : დაშბაშისბ უნებისძეგ ლი	GPS კოორდი ნატები(UTM 38T)	არსებულიპრ ოდუქტი/ინფ რასტრუქტურ ა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტ რუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსა ვარაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელ ებისპრიორი ტეტულობა	განხორციელ ების პასუხისმგებ ლობა
					პერსპექტივაში. ჭანჭკების შესყიდვა და სამგზავრო ხარჯები.			

სულ

328'000

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავარაუდო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელების პასუხისმგებლობა
I) დტცინვესტიცია								
წვდომა	462031.14 m E 4604411.0 6 m N	საგზაო მანიშნებლები ძირითადად გზაზე, ცოტაოდენი ხარვეზით	1	საგზაო ნიშნების სწორად დამონტაჟება, ტბისა და ამლევში პარკირების ადგილების მითითებით	ტბისა და ამლევში შესასვლელი აჩვენებდეს ბირთვისს, როგორც ალგეთის ეროვნული პარკის ტერიტორიას.	500	მაღალი: ნიშნულები შესაძლოა გაუმჯობესდეს	დტს/ადმინისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომლობით
	სამხრეთი: 462107.66 m E 4604487.2 3 m N ჩრდილოეთი: 460916.74 m E 4607849.3 5 m N	არსებული მანქანის სადგომი	2	ავტომობილებისთვის ადგილის დემარკაცია და გაუმჯობესება შესასვლელი სამხრეთით და ჩრდილოეთით	აქამდე მანქანების სადგომისთვის ტერიტორია საკმარისია, თუ ვიზიტორთა რიცხვი გაიზრდება მოინიშნოს მეტი ტერიტორია სადგომისთვის. სადგომი ფასიანი არ არის, თუმცა ხანგრძლივ პერსპექტივაში შესაძლოა შეიცვალოს, განსაკუთრებით, თუ იქ იქნება დაცვა.	2'000	საშუალო: მანქანის სადგომი უნდა ადაპტირდეს ვიზიტორთა რიცხვზე	დტს/ადმინისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომლობით
	South: 462107.66 m E 4604487.2 3 m N North:	არ არის	3	საინფორმაციო დაფების დადგმა ავტოსადგომებთან (1 სადგომი ამლევთან ჩრდილოეთით; 1	საინფორმაციო დაფებმა უნდა ასახოს რუკა, ტურების აღწერა, რისი გაკეთება შეიძლება და არ შეიძლება (Do's and Don't s)	1'500	მაღალი: ვიზიტორთა ინფორმაცია საჭიროა 2P	დტს/ადმინისტრაცია

ბირთვისი	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Ac t.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავა რაუდობარჯი (ევროში)	განხორციელებული ბისპრიორიტე ტულობა	განხორციელებული ბის პასუხისმგებლობა
	460916.74 m E 4607849.3 5 m N			სადგომი ტბისთან სამხრეთით) (იხ. დანართი)				
საკემპინგე ინფრასტრუქტურა	461790.85 m E 4606255.4 7 m N	არსებული საკემპინგე ადგილები ინფრასტრუქტურის გარეშე	4	საკარვე ადგილის მოწყობა შეუპოვრის კომპეტან (სამხრეთი)	შეუპოვარის კომპეტან ზემოთ კანიონში ყველაზე ცნობილი საკარვე ადგილია, საიდანაც წყლის რესურსი ბირთვისის კანიონის მიმართულებით რამოდენიმე ასეულ მეტრშია, თუმცა მოითხოვს გაუმჯობესებას. კრიტიკულია შეშის საკითხი, რადგან კარვით მოსარგებლე ტურისტების მიერ შესაძლოა დაიმტვრეს ხის ტოტები ცეცხლის დასანთებად. ნაგავი უმეტესად გამოტანილია ტურისტების მიერ, მაგრამ რეინჯერებს მაინც ხშირად უწევთ ნარჩენების შეგროვება. არ არის ტუალეტები, გავრცელებულია ღია დეფიკაცია. უნდა	3'500	მაღალი: შესაბამისი ობიექტები საჭიროა, შემოსავლი ს შექმნის პოტენციალი 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავარაუდო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პრიორიტეტულობა	განხორციელების პასუხისმგებლობა
					გაუმჯობესდეს და აღიჭურვოს საკარვე ადგილი, მოეწყოს მარტივი თავშესაფარი, 4 ტუალეტი, გაუმჯობესდეს წყარო, მოხდეს შეშის გამოყენების მართვა და სამწვადე ადგილების მონიშვნა			
	461692.00 m E 4607047.0 0 m N	არსებული საკემპინგე ადგილები ინფრასტრუქტურის გარეშე	5	საკემპინგე ადგილი ეკლესიასთან (ჩრდილოეთით)	საკარვე ადგილი ეკლესიასთან (ჩრდილოეთ მხარეს) არის ალტერნატიული საკარვე ტერიტორია. წყლის რესურსი რამდენიმე ასეულ მეტრ მანძილზეა, მაგრამ არ არის გაუმჯობესებული. კრიტიკულია შეშის საკითხი, რადგან კარვით მოსარგებლე ტურისტების მიერ შესაძლოა დაიმტვრეს ხის ტოტები ცეცხლის დასანთებად. ნაგავი უმეტესად გამოტანილია ტურისტების მიერ, მაგრამ რეინჯერებს მაინც ხშირად უწევთ ნარჩენების	3'500	მაღალი: შესაბამისი ობიექტები საჭიროა, შემოსავლი ს შექმნის პოტენციალი 2P	დტს/ადმინისტრაცია

ბირთვისი	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებული ინფ რასტრუქტურ ა	Ac t.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავა რადობარჯი (ევროში)	განხორციელებ ისპრიორიტე ტულობა	განხორციელებ ის პასუხისმგებლობა
					შეგროვება. არ არის ტუალეტები, გავრცელებულია ღია დეფეკაცია. უნდა გაუმჯობესდეს და ადიჭურვოს საკარვე ადგილი, მოეწყოს მარტივი თავშესაფარი, 4 ტუალეტი, გაუმჯობესდეს წყარო, მოხდეს შეშის გამოყენების მართვა და სამწვადე ადგილების მონიშვნა			
ნარჩენების მართვა	461692.00 m E 4607047.0 0 m N	არსებული გამოცდილებ ა: რეინჯერები აგროვებენ ნაგავს და წვავენ	6	ნაგვის მართვა (და დასუფთავება)	ნარჩენების შეგროვება და დასუფთავება უნდა იყოს ორგანიზებული ეროვნული პარკის მიერ. რადგან არ არის სამანქანო გზა, შეგროვება და დაწვა არის მხოლოდ გამოსავალი. სოფლებიდან ჩასული ნარჩენები სავარაუდოდ დააბინძურებს სასმელ წყალს ქვევით. ტურისტების ვალდებულება, რომ წამოიღონ თავიანთი ნაგავი	3'000	მაღალი: აქამდე ასუფთავებ ენ რეინჯერებ ი, მაგრამ ტურისტებ ის რიცხვის გაზრდასთან ერთად უკეთესი გამოსავალი უნდა მოიძებნოს,	დტს/ადმინ ისტრაცია

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციო საზღვარი (ევროში)	განხორციელებული ბიზნეს-პროექტების ტიპი	განხორციელებული ბიზნეს-პროექტების ტიპი
					უნდა გაკონტროლდეს და შესრულდეს. შესაძლოა, გახდეს საჭირო დამატებითი რეინჟერინგის / საკემპინგის ადგილის მენეჯერი (წლიური ხელფასი)		3P	
ბილიკების ინფრასტრუქტურა	ცალკე GPX ფაილები	ბევრი არსებული ბილიკი	7	ბილიკის მონიშვნა და ბილიკების ქსელი	არსებული ბილიკის ქსელი ბირთვისში საჭიროებს მონიშვნას და განსაზღვრას. ბევრი ბილიკია ჯეოლენდის GPS რუკაზე და არსებობს GPX ფაილები. ძირითადი ბილიკებია: 1.) შეუპოვარის კოშკი 2.) ბირთვისის ციხე 3.) ქვემო კანიონი 4.) ამლევის ციხის ხედი 5.) ავლევის ციხე 6. წრიული ბილიკი ავლევის სამანქანო სადგომიდან 6.) კანიონის დასაწყისი 7. ტბის სადგომიდან მისადგომი გზა 8. პაცხისიდან მისადგომი გზა 9. ავლევითიდან მისადგომი გზა 10. ამლევის	5'000	მაღალი: ბილიკები მთავარი ატრაქციია 1P	დტს/ადმინისტრაცია

ბირთვისი	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებული ინფ რასტრუქტურ ა	Ac t.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავა რუდობარჯი (ევროში)	განხორციელებ ბისპრიორიტე ტულობა	განხორციელებ ბის პასუხისმგებლ ობა
					სადგომიდან მისასვლელი გზა			
	შეუპოვა რი: 461690.27 m E 4606466.2 8 m N and 461750.44 m E 4606328.2 8 m N დაბირთ ვისისციხ ე : 461290.78 m E 4606493.2 8 m N	არ არის	8	ციხის არსებულ ბილიკზე ციცაბო და საშიშ მონაკვეთებზე უსაფრთხო კაბელები	შეუპოვრის კოშკის და ბირთვისის ციხის ბილიკებზე ზოგიერთი მონაკვეთი უნდა უსაფრთხო გახდეს კაბელებითა და ხელის მოსაჭიდებლებით. ეს კიდე უფრო საჭიროა წვიმის დროს. მოითხოვს მცირე ჩარევას და ზრდის ხალხისთვის მიღწევადობას და უსაფრთხოებას. თანამშრომლობა საქართველოს სამთო გამყოთა ასოციაციასთან.	1'500	მაღალი: უსაფრთხო ება პირველ რიგში 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია
	460832.41 m E 4607165.4 7 m N to 461162.00 m E 4606597.6 8 m N	არ არის	9	ბირთვისის ციხიდან ამლევის ციხემდე ახალი ბილიკის მოწყობა, შესაძლებელია ვია ფერატას ზოგიერთი ელემენტის გამოყენება	ბირთვისიდან ამლევის ციხემდე დაკავშირებას (600მ მანძილი) ხელს უშლის ციცაბო კლდეები, თუმცა ირგვლივ არის ბილიკები და თუ რაიმე აღჭურვილი სამუშაოები ჩატარდება შთამბეჭდავი	1'500	მაღალი: გაზრდილი მიმზიდვე ლობა, ვიზიტორებ ის უფრო გაფანტულ ი/გადანაწი	დტს/ადმინ ისტრაცია

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოს ავარუდობარჯი (ევროში)	განხორციელებული ბისპრიორიტეტულობა	განხორციელებული პასუხისმგებლობა
					გზა შესაძლოა მოეწყოს და მოინიშნოს. თანამშრომლობა საქართველოს სამთო გამყოთა ასოციაციასთან.		ლებულია	
ვიაფერატა	უნდა დადგინდეს	არ არის	10	ვია ფერატას ორ ვარიანტად მოწყობა (ადვილი და ექსტრემალური)	ვია ფერატა უნდა მოეწყოს ძირითადად, როგორც ჰორიზონტალური საბაგირო, კიბეებითა და ხიდეებით. ვია ფერატა უნდა იწყებოდეს მისადგომი ადგილიდან, გზასთან ახლოს. კანიონის დასავლეთ სამანქანო სადგომის სივრცე უნდა მოიძებნოს. ეს ნაკლებად შთამბეჭდავია ვიდრე შიდა კანიონი, მაგრამ უფრო მოსახერხებელია რეინჯერთათვის, ვინც იჯდება შესასვლელ პუნქტში და აკონტროლებს ბილეთებს. საერთაშორისო ექსპერტის მიერ დაგეგმარება, მოწყობა სამთო გამყოლთა	150'000	მაღალი 3 P	დტს/ადმინისტრაცია

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავარაუდო ხარჯი (ევროში)	განხორციელებული ბისპრიორიტეტულობა	განხორციელებული პასუხისმგებლობა
					ასოციაციასთან თანამშრომლობით.			
	უნდა დადგინდეს	არ არის	11	ვია ფერატას მშენებლობის დაგეგმარება მარშრუტის განსასაზღვრად	კონსულტაციისა და სამოგზაურო ხარჯი, 1000 ევრო მოგზაურობა, 7 დე *350 ევრო, ადგილობრივი პერსონალი / ტრანსპორტირება 1000 ევრო. (Design Planning 5000, Implementation and Monitoring 20000)	25'000	მაღალი 2P	დტს/ადმინისტრაცია
	უნდა დადგინდეს	არ არის	12	ვია ფერატას კომპექტებისა და აღჭურვილობის შეძენა	სხვადასხვა ზომის საჭირო აღჭურვილობა: შესაბამისი რეგულირებადი უსაფრთხოების ქამრები, ვია ფერატას უსაფრთხოების ნაკრები, ზიპლაინის ლილვაკები, ჩაფხუტები. ოპერატორი უნდა იყოს გაქირავებაზე და უსაფრთხოების ინსტრუქციის გაცნობაზე პასუხისმგებელი. აღჭურვილობა 50 პერსონაზე/200 ევრო /პერსონა	10'000		დტს/ადმინისტრაცია ან კერძო სექტორი

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავარაუდო ხარჯი (ევროში)	განხორციელებული ბიზნესპროექტების ტულობა	განხორციელებული ბიზნესპროექტების პასუხისმგებლობა
	უნდა დადგინდეს	არ არის	13	ვიაფერატას დასაწყისში რეინჯერების თავშესაფრის მოწყობა	რეინჯერი უნდა წარდგეს ვია ფერატას დაწყებისას მისი გახსნის საათებში (შემდეგ შესასვლელი დაიკეტება/ პირველი მისასვლელი ხიდი უნდა იყოს აღებული) და ბილეთების კონტროლისა და აღჭურვილობის ქირავნობა და შემოწმებისას. შესვლის პუნქტი უნდა მოეწყოს.	2'500		დტს/ადმინისტრაცია
სათავგადასავლო აქტივობა/ საკემპინგე ადგილის ირგვლივ კლდეზე ცოცვა	461692.00 m E 4607047.00 m N	25 ბილიკი არსებობს/ გაფართოების შესაძლებლობა	14	ფინანსური აღჭურვილობა ბილიკების კლდეზე ცოცვისთვის ბირთვისის ბანაკის ირგვლივ (დაფინანსების დანერგვა)	კლდეზე ცოცვის აღჭურვილობა ბირთვისის ბანაკს უფრო მიმზიდველს გახდის და თუ იქ იქნება კლდეზე ცოცვის ბაზა, მოიზიდავს საერთაშორისო მეკლდეურებს სამუშაოების გასაფართოებლად. ამ გზით ბირთვისის შესაძლოა გახდეს სპეციალური ადგილი კლდეზე ცოცვისთვის. მარშრუტის პოტენციალი უსაზღვროა, კლდის ხარისხი კარგია	3'000		დტს/ადმინისტრაცია / დონორი

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავარაუდო ხარჯი (ევროში)	განხორციელებული ბიზნესპროექტების ტულობა	განხორციელებული ბიზნესპროექტების პასუხისმგებლობა
					მაგრამ საჭიროებს გასუფთავებას. სამთო გამყოფი ასოციაციასთან თანამშრომლობა			
II) ალგეთის ეკო-დამხმარე ზონის ინვესტიცია								
	464161.00 m E 4603525.0 0 m N		15	საგზაო ნიშნებისა და ფარცხისის ციხის საინფორმაციო დაფის მონტაჟი	ფარცხისის ციხე ქმნის დამატებითი სანაზარების შესაძლებლობას. უნდა მოინიშნოს და მის შესახებ განთავსდეს ინფორმაცია, ვიზიტორების გაჩერება სტიმულია ადგილობრივი პროდუქტის გასაყიდ მიმდებარე დახლებზე ბაზარზე პროდუქტის შეძენისთვის. არა დაცული ტერიტორიების ფარგლებში.	1'000	მაღალი: გაუმჯობესებული მანიშნებელი ზრდის ტერიტორიის ატრაქციულობას	დტს/ადმინისტრაცია მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობით
	რეკომენდებული :464253.0 0 m E 4603190.0 0 m N	არსებული საგზაო მანიშნებლები	16	ფარცხისის გზაზე მარკეტფლეისი (FPA-ის ფარგლებში)	ტბისის, ფარცხისისა და საღარაშენის გზაზე იმპროვიზირებული (თვითნებური) გასაყიდი დახლებია. დახლები	2'000	მაღალი: ადგილობრივი პროდუქტის	მუნიციპალიტეტი / დონორი

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავარაუდო ხარჯი (ევროში)	განხორციელებული ბისპრიორიტეტულობა	განხორციელებული პასუხისმგებლობა
					შესაძლოა გაფართოვდეს და უფრო უფრო გამძლე გახდეს. საუკეთესო ადგილმდებარეობა ადგილობრივ თემთან უნდა შეირჩეს, თუმცა, თეორიულად გზაჯვარედინი უფრო შესაფერისი ჩანს.		გაყიდვები და თემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	
	460914.18 m E 4604601.38 m N	არსებული სათევზაო და საბანაო ადგილები	17	ალგეთის რეზერვუარი. სათევზაო ინფრასტრუქტურა და საპიკნიკე ადგილი	ალგეთის წყალსაცავთან სათევზაოდ დადიან. წყალსაცავი ასევე საინტერესო საბანაოდ. როდესაც სავსეა - სანახაობრივია. ინვესტიცია არ არის შეთავაზებული ინვესტიციები.	0	მაღალი: ეკოსისტემის შეუსაბამო 2P	მუნიციპალიტეტი / კერძო სექტორი
ღამისგათევა		ტბის შიდა ზონებში ღამის გათევის შესაძლებლობა	18	ღამის გასათევი/საოჯახო სასტუმრო სახლები	დაინტერესებულ კერძო პირთათვის ტრენინგები/ტურისტული მოთხოვნის შესაბამისად, ინვესტორთა ტრენინგები. დაჩების პრომოუშენი დტს-ის მიერ/ვებგვერდი, ფლაიერები/მეგზური და სხვ.	1'000	მაღალი: თემისთვის ტურიზმის ტრენინგები სასარგებლოა ინვესტორებისთვის	კერძო სექტორი

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციო საზღვარი (ევროში)	განხორციელების პერიოდი ტულობა	განხორციელების პასუხისმგებლობა
							მოტივაციას გასაზრდე ლად 2P	
		არსებული რამდენიმე კერძო აგარაკი	19	ტრენინგი / აგარაკებში დამისგათვის რეკლამირება / ამღევი	დაინტერესებულ კერძო პირთათვის ტრენინგები/ ტურისტული მოთხოვნის შესაბამისად ინვესტორთა ტრენინგები. დაჩების პრომოუშენი დტს-ის მიერ/ ვებ-გვერდი, ფლაიერები/ მეგზური და სხვ.	1'000	მაღალი: თემისთვის ტურიზმის ტრენინგები სასარგებლოა ინვესტორების მოტივაციას გასაზრდე ლად	დტს/ადმინისტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომლობით (დამხმარე ზონის პროგრამა)
		სათავგადასავლო კემპინგის მოწყობის დაგეგმვა (მეგობრების ასოციაციის თაოსობით)	20	სათავგადასავლო კემპინგის ტრენინგი / კურორტის ექსპოზიცია არსებულ კემპებში ვიზიტი	ტრენინგი დაინტერესებულ კერძო მეწარმეთათვის/ინვესტორთათვის ტურისტული ღამის გასათევითი ბიექტების შესახებ. სათავგადასავლო ცენტრის პრომოუშენი დტს-ის მიერ/ ვებ-გვერდი, ფლაიერები/ მეგზური და სხვ.	1'000	მაღალი: თემისთვის ტურიზმის ტრენინგები სასარგებლოა ინვესტორების მოტივაციას გასაზრდე ლად	დტს/ადმინისტრაცია კერძო სექტორთან თანამშრომლობით (დამხმარე ზონის პროგრამა)

ბირთვისი	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	Act.N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავარაუდო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პერიორიტი ტულობა	განხორციელების პასუხისმგებლობა
							ლად	
სათავგადასავლო აქტივობები / კანიონინგი	462135.23 m E 4608192.4 6 m N	კანიონი 8 მარყუჟიანი სადგურით / ჩაბეტონებული ქანჭიკების ჩაყენების გეგმა	21	კანიონინგი	კერძო სექტორის აქტივობები, კანიონის ბოლო გამოყენებულია ადგილობრივი ახალგაზრდების მიერ საბანაოდ, სახტუნაოდ, ადგილობრივი სახელი: "ქვებები" / დამატებითი ბიუჯეტი სხვა მოსაზრებებისთვის - წყლის მიწოდება ან გამწმენდი ნაგებობა ადგილობრივი თემის მოხმარებისთვის	0	მაღალი: დაცული ტერიტორიის/დამხმარე ზონის ატრაქციულობას ზრდის 1P	კერძო სექტორი /მუნიციპალიტეტი

Total

218'500

მიკრო დესტინაცია : სამშვილდე	GPS კოორდინატები (UTM 38T)	არსებული ინფრასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებული ინფრასტრუქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავარაუდო ხარჯი (ევროში)	განხორციელების პერიორიტი ტულობა	
1) დტ ინვესტიცია								
წვდომა	455338.43	არსებული 4x4	1	გზის გაუმჯობესება	სამშვილდეში ჩასასვლელი	გზის	მაღალი:	უნიციპალი

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებულიინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელებ ისპრიორიტე ტულობა	
/ჩასვლა გაუმჯობესე ბულია	m E 4598758.3 7 m N	სამანქანო გზა ძალიან ვიწროა და ბოლო მონაკვეთზე დამრეცია		(მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობით)	გზა ითხოვს გაუმჯობესებას, რომ უფრო სწრაფი და კომფორტული იყოს ჩასვლელად. სულ მცირე 25-ადგილიანი მიკროავტობუსებისთვის უნდა იყოს შესაძლებელი 6 კმ გზის გაუმჯობესება წალკა-თეთრიწყაროდან სამშვილდემდე, დამატებით 2 კმ სამშვილდედან ჭინჭავის ხიდამდე	გაუმჯობესები ს სტანდარტზეა დამოკიდებუ ლი	ჩასვლის დროის შემცირება გადამწყვეტ ია 2P	ტეტი
	არ არის	არსებული გზა ბოლნისიდან დაგეთამდე ცუდ მდგომარეობა შია და მხოლოდ მაღალგამავლ ობის 4x4 მანქანებით არის შესაძლებელი	2	გზის დაგეგმარების მოთხოვნა რეგიონულ/მუნიციპალი ტეტის დონეზე	ბოლნისიდან დაგეგმამდე და სამშვილდემდე გზა. ეს გზა სტრატეგიული მნიშვნელობის ტურისტული გზაა რადგან ის აკავშირებს ორ მთავარ დესტინაციას.	0	მაღალი:ჩას ვლის დროის შემცირება გადამწყვეტ ია	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან თანამშრომ ლობით

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებულიინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელებ ისპრიორიტეტ ტულობა	
	არ არის	არ არის ბარიერები	3	ხელმისაწვდომობის რეგულაციების განხორციელება	ბარიერების მონტაჟი პლატოზე მანქანებით ასვლის შეწყვეტისა და გზის გადაკეტვის მიზნით (1 ბარიერის/შლაგბაუმის ხარჯი, ტრანსპორტირება და მონტაჟი)	1'000	მაღალი:სხვ ა შემთხვევაშ ი, ბევრი ხალხის ყოფნა გამოიწვევს ქაოსს 1P	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან და კულტურულ ლი მემკვიდრე ობის ეროვნულ სააგენტოს თან თანამშრომ ლობით
	457081.24 m E 4595704.2 6 m N	არ არის ავტოსადგომი	4	ავტოსადგომის შექმნა	ავტოსადგომი უნდა მოეწყოს ჭივჭავის ხიდთან (მიწის სამუშაოების და სამოგზაურო ხარჯი)	5'000	მაღალი: ავტოსადგო მის ქონა მნიშვნელო ვანია	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან და კულტურულ ლი მემკვიდრე ობის ეროვნულ სააგენტოს თან

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებულიინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელებ ბისპრიორიტეტ ტულობა	
								თანამშრომ ლობით
მანიშნებლე ბი	ყველა გზაჯვარ ედინზე	რამდენიმე საგზაო ნიშნული, მაგრამ არასისტემურ ი	5	საგზაო მანიშნებლების ინსტალაცია	საგზაო ნიშნულების მონტაჟი გზაჯვარედინზე მიმართულებების მისანიშნებლად. გარკვეულწილად შესაფერისი მარკირების ფერი ასევე. (10 დამატებითი ნიშნული თეთრიწყაროდან სამშვილდემდე) /100 ევრო თითო ნიშნულისთვის	1'000	მაღალი: ჩასვლის დრო მცირდება	დტს/ადმინ ისტრაცია მუნიციპალ იტეტთან და კულტურუ ლი მემკვიდრე ობის ეროვნულ სააგენტოს თან თანამშრომ ლობით
	არ არის	მიმართულებ ის რამდენიმე მანიშნებელი, მაგრამ არა სისტემური, არა ფერადი გზის მანიშნებლები	6	გზის მიმართულების დამატებითი მანიშნებლები (ბილიკების)	გზის მიმართულების მანიშნებლების მონტაჟი პლატოზე ყველა ადგილისთვის და ორ ხეობაში (20 ნიშნული/50 ევრო/ნიშნული)	1'000	მაღალი: როცა ბილიკები მომზადდე ბა 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია
	არ არის	რამდენიმე საინფორმაცი	7	საინფორმაციო დაფები	10 საინფორმაციო დაფის მონტაჟი ინსორიული	5'000	მაღალი: როდესაც	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებული ინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებული ინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდობარჯი (ევროში)	განხორციელებ ბისპრიორიტე ტულობა	
		ო დაფა არსებობს, დი ზაინი არ არის თანამედროვე და ინფრომაცია ნაკლებად გამოსადეგია ვიზიტორთათ ვის			ადგილების დახასიათებებით, არქეოლოგიის, კანიონის ეკოსისტემების მოკვლევით, ადრე არსებული გველების ფერმის და ხრამის კანიონში რეფტილიების შესწავლით/კვლევით (10 დაფა 500 ევრო/თითო)		ბილიკები მომზადდებ ა	
გადასახედი სმომტაჟი	458449.47 m E 4595104.6 1 m N	გადასახედ ლოკაციაზე არ არის ინფრასტრუქ ტურა	1 2	მარტივი გადასახედის - პლატფორმის მონტაჟი (როგორც ვაშლოვანშია უსახელოს მთასთან)	გადასახედი პლატფორმა უნდა დამონტაჟდეს იქ, სადაც კლდეა, ამის მაგალითია ტყეში შესასვლელი ადგილი (ღირებულება - ვაშლოვანში ფოლადის პლატფორმის მაგალითი)	10'000	საშუალო: იაფი ვარიანტი	დტს/ადმინ ისტრაცია
	458882.99 m E 4595223.5 2 m N	არ არის თვალსაწიერი "ნახევარკუნძ ულის" წვერზე	1 3	დასაკვირვებელი კომიკის მოწყობა "ნახევარკუნძულის" წვერზე	"ნახევარკუნძულის" კვერი პლატფორმის ასაშენებლად არ არის შესაფერისი, რადგან კლდე არ არის ცარიელი. იმისათვის რომ იყოს ორივე კანიონზე იყოს ხედი რეკომენდებულია დასაკვირვებელი	350'000	საშუალო: რაც უფრო მვირადღირ ებულია ვარიანტი, უფრო ატრაქციუ ლია	დტს/ადმინ ისტრაცია დონორთან / კერძო ინვესტორთ ან თანამშრომ ლობით

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებული ინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებული ინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელებ ბისპრიორიტე ტულობა	
					(გადასახედი) კომპის მშენებლობა. ხარკი დიდია, მაგრამ სამშვილდის ინფრასტრუქტურას ნამდვილად თითქმის ყველა ვიზიტორი ეწვევა. (ხარჯის სავარაუდოდ ხის კომპების საერთაშორისო მაგალითი)		3P	
	458882.99 m E 4595223.5 2 m N		1 4	ჩიტებზე დასაკვირვებელი საინფორმაციო დაფების მონტაჟი	გადასახედ ადგილას ან დასაკვირვებელ კომპთან საინფორმაციო დაფები უნდა მოეწყოს	1'000	საშალო:გა დასახედთან კომბინირებ ული	დტს/ადმინ ისტრაცია
ბილიკის მოწყობა	457476.76 m E 4595626.1 8 m N		1 5	ბილიკი ჭვჭავის გავლით (1.6-2km)	ბილიკი დაიწყება ავტოსადგომიდან და გაგრძელდება ჭვჭავის ხეობაში ტყის და კლდეების გავლით კულტურული ღირშესანიშნაობის ადგილამდე. ბილიკი საჭროებს მოწყობას და სავარაუდოდ მოითხოვს უსაფრთხოების ზომებს/ ბოგირებსა და მოაჯირებს. ასევე საჭროა 2 ხიდი	15'000	მაღალი: ინფრასტრ უქტურა მხოლოდ დტ-ის ტერიტორი აზე 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებულიინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელებ ბისპრიორიტე ტულობა	
					ჭიჭკავის მდინარის გასწვრივ. ბილიკი არ უნდა იყოს ვიწრო, გველების ასაცილებლად. (ციცაბო მონაკვეთები მონიშნულია GPS კოორდინატებით) ზაფხულში ტყე ჩრდილს შექმნის/შესთავაზებს ვიზიტორებს.			
თანამშრომ ლობა კულტურის ა და ძეგლთა დაცვის სააგენტოსთ ან შემოსავლებ ის შექმნის შესათანხმებ ლად	458372.07 m E 4595141.5 7 m N	დღემდე არ არსებობს შესასვლელი სტრუქტურა	1 6	კულტურის სამინისტროსთან თანამშრომლობის დაწყება/ კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სააგენტოსთან სამშვილდეში შესვლის საფასურის შემოსაღებად	ინფო ბილიკი/ შესვლის საფასური, შესასვლელი კარის მოწყობა სიმაგრესთან/ისტორიული კარი, სამშვილდე შემოსავლების შესაქმნელად შესაფერისია, მაგრამ სასურველია სარგებლის გაყოფა კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სააგენტოსთან. თუ თანამშრომლობა წარმატებულია, estimate: 10000 EUR for hut to collect entrance fees	10'000	მაღალი: მხოლოდ რეალური შესაძლებლ ობა შემოსავლი ს შექმნისთვი ს ამ დესტინაცი აზე 2P	დტს/ადმინ ისტრაცია
II) დამხმარე								

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებულიინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელებ ისპრიორიტეტ ტულობა	
ზონაში ინვესტიცი ა								
ადგილობრ ივი სერვისების და ტრენინგები ს ხელშეწყობა (პრომოუშენ ი დტ-ის მიერ)	არ არის	არსებობს რამდენიმე ადგილობრივ ი რესტორანი	1 7	ადგილობრივი რესტორნების პოპულარიზაცია დტ-ის ვებ გვერდზე და ბუკლეტებით	არსებული რესტორნების პრომოუშენი. მაგ. ტუროპერატორები იყენებენ კონკრეტულ ადგილებს (საქაბაბეებს) სადაც კერძები გემრიელია, ბროშურა უნდა მომზადდეს და გავრცელდეს ვიზიტორთა ცენტრის საშუალებითაც, რეკლამირება ვებგვერდით ტურ პროდუქტთან ერთად	1'000	მაღალი, რადგან ზრდის მიმზიდვე ლობას	დტს/ადმინ ისტრაცია/ ხელშეწყობ ა და თანამშრომ ლობა კერძო სექტო
	არ არის	სამშვილდეში არ არის მაღალი სტანდარტის სასტუმრო სახლები	1 8	ადგილობრივი სასტუმრო სახლების მხარდაჭერა, ტრენინგებით, ვებგვერდზე პრომოუშენით და ბუკლეტებით	თბილისამდე დისტანცია რადგან მხოლოდ 1 სთ-ია, ვიზიტორთა უმეტესობა სამშვილდეში ჩამოდის მხოლოდ ერთი დღით, ეს სავარაუდოდ დარჩება ამ სახით. თუმცა, აქტივობების როგორიც არის წყალჯომარდობა ან კულტურული/სათავგადას	5'000	საშუალო: უფრო 1 დღიანი ტურები, დამის გათევზე სასწრაფო მოთხოვნა არ არის	დტს/ადმინ ისტრაცია/ ხელშეწყობ ა და თანამშრომ ლობა კერძო სექტორთან

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებულიინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელე ბისპრიორიტე ტულობა	
					ავლო ტურების დამატებით შესაძლოა ღამის გათევაზე მოთხოვნაც გაჩნდეს. ეს მომზადდება პოტენციური სასტუმრო სახლის მფლობელთა გადამზადებით ვისაც უნდა კოტეჯის და/ან საოჯახო სასტუმრო სახლში ინვესტირება და მშენებლობა.		1P	
	461373.00 m E 4594962.0 0 m N	უკვე გამოცდილია	1 9	სამშვილდეში (ანხრამზე) კაიაკინგის და ჯომარდობის პრომოუშენი	კაიაკინგის და რაფტინგის პრომოუშენი ის აქტივობებია რაც გამოცდილია ხრამის ხეობაში ძირითადად დაგეშის ხიდიდან. იმისათვის რომ ეს აქტივობები გაიზარდოს მისასვლელი გზა ბოლნისსა და დაგეშს შორის უნდა გაუმჯობესდეს, ეს ასევე სასრგებლო და ეფექტური იქნება ტურისტული გზებისთვის (ჯიპ ტურები, კულტურული ტურები)	0	მაღალი: რეგიონს მატებს ატრაქციუ ლობას 2P	კერძო სექტორი

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებულიინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელები სპრიორიტე ტულობა	
					ბოლნისი-დმანის და სამშვილდეს შორის) და ადგილობრივი სავაჭრო და ეკონომიკური შესაძლებლობებისთვის			
	არ არის	არსებული მისასვლელი ბილიკები	2 0	სხვა ისტორიული ძეგლების, როგორც არის მუგუდის ციხე, გამოქვაბულის მონასტერი, დაფარული ეკლესია, იფნობისა და აღლოს ეკლესიები, პატარა დაგეშის ეკლესია, ხულუთის ციხე, ფიტარეთის ეკლესია და სხვ. სამშვილდესთან ახლოს ჯიპ ტურებისთვის / რეგიონში კულტურული ტური	სხვა ისტორიული ძეგლები თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობით, ვებ - გვერდზე რეკლამირება, ბროშურების დარიგება, საინფორმაციო დაფებზე განთავსება. სხვა მისასვლელ გზებს შესაძლოა დაჭირდეს გაუმჯობესება, როგორც არის მუგუდის გამოქვაბულის მონასტერი. რეგიონში თანამშრომლობის გაფართოვება დტ-ისთვის სასარგებლო იქნება.	0	მაღალი, რეგიონს მატებს ატრაქციუ ლობას 1P	დტს-ოს ხელშეწყობ ა
ინფრასტრუ ქტურის შექმნა (კერძო	461299.00 m E 4595027.0 0 m N	არსებული ადგილობრივი საპიკნიკე ადგილი	2 1	საკემპინგე ადგილის მოწყობა / დაგეშის ხიდიდან ჯომარდობის ბაზა	ბოლნისიდან 8 კმ, სამშვილდიდან 8.5კმ. თუ გზა გაუმჯობესდება, დაგეშის ხიდი იქნება	100'000	დაბალი, მაგრამ პერსპექტი ული	კერძო სექტორი

მიკრო დესტინაცია : სამშვილ დე	GPS კოორდი ნატები (UTM 38T)	არსებულიინფრ ასტრუქტურა	N r.	შეთავაზებულიინფრასტრ უქტურა / ქმედება	დახასიათება	საინვესტიციოსავ არაუდოხარჯი (ევროში)	განხორციელებ ბისპრიორიტე ტულობა	
სექტორი)					საუკეთესო ადგილი რაფტინგის ბაზისთვის. ხრამის ზედა მონაკვეთიდან დაწყება და ქვედა მონაკვეთში მიღება (მარნეულისკენ), ხიდთან საპიკნიკე ადგილია		ინვესტიცია 2 P	

505'000

4. შერჩეული საინვესტიციო წინადადებები

1.) საინვესტიციო წინადადება

ალგეთის დაცული ტერიტორიების ეკოტურიზმის განვითარების
სტრატეგია, საქართველოს დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის
პროგრამა

"კანოპეს ბილიკი / ხის კენწეროების ბილიკი" მანგლისი

ალგეთის ეროვნული პარკი

დახასიათება / დასაბუთება:

კანოპეს ბილიკის / "ხის კენწეროებზე ბილიკზე საცოცი ბილიკი /tree-top rope climbing trail" მოწყობამანგლისში, გეგმით გათვალისწინებული ვიზიტორთა ცენტრის უკან.არსებულ ტყეში, სადაც მაღალი ხეებია.

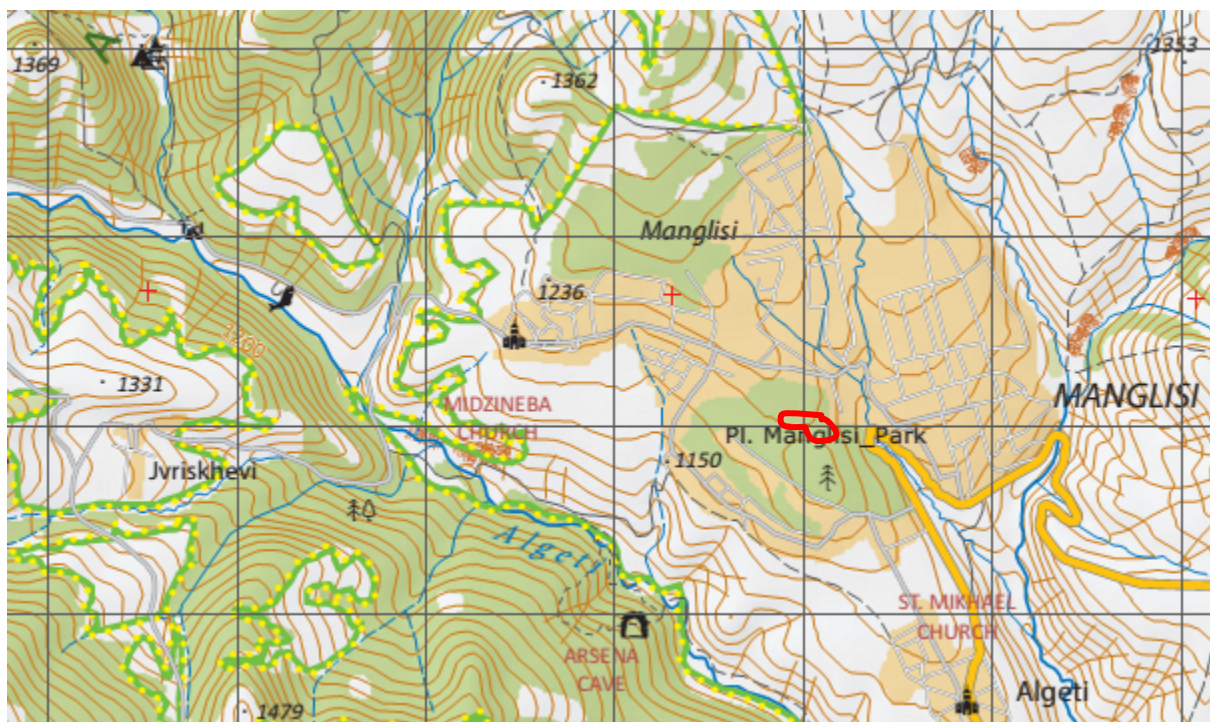
ინვესტიციით მოსალოდნელია ეროვნული პარკის, განსაკუთრებით ვიზიტორთა ცენტრის და მთელი დაბა მანგლისის, როგორც ოჯახური დასვენების არეალის მიმზიდველობის გაზრდა. ინფრასტრუქტურის მოწყობა დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციას მისცემს ალგეთის ეროვნული პარკის დაცვის და მოვლისთვის შემოსავლის მიღების შესაძლებლობას. ვიზიტორთა ცენტრთან სიახლოვე უპირატესობას წარმოადგენს. პროექტის საინვესტიციო ღირებულება ინფრასტრუქტურის („გამორჩეული მიმზიდველი“ ელემენტებით) სავარაუდო ხარჯთაღრიცხვაა. მესაკუთრეობის ფორმის და ხეების ხარისხის შეფასება საჭიროების საერთაშორისო ექსპერტების ჩართვას, ვისაც „ხის-კენწეროების ბილიკის“ შექმნაში აქვთ გამოცდილება.

პარკის ტერიტორია (ეროვნული პარკის საკუთრება)

პარკის ტერიტორიაზე არსებული ხეები

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / მაღალ ბოგირზე სასიარულო და საცოცი ბილიკი:

დანახარჯებისა და სარგებლიანობის ანალიზი

ხარჯი	დანახარჯი ევროში	ვარაუდი /Assumptions
საინვესტიციო ხარჯი (დიზაინის შესწავლის ჩათვლით)	300000	მშენებლობის ხარჯი (X ევრო)
ამორტიზაციის ხარჯი (მხოლოდ კერძო ინვესტიციისთვის)	30000	კონსტრუქციის ამორტიზაციის ხარჯი 10 წელიწადში (არ შედის ხარჯთაღრიცხვაში თუ დაფინანსებული დაცული ტერიტორიის/დონორის მიერ)
აღჭურვილობის ინვესტიცია (უსაფრთხოების ქამრები, ვიაფერატას სამაგრები, ჩაფხუტები)	50000	100 კომპლექტი / 500 ევრო კომპლექტი
ინფრასტრუქტურის სარემონტო ხარჯი, მასალის და აღჭურვილობის სარემონტო ხარჯი / წელიწადში	15000	რეგულარული შემოწმება და შეკეთება (საინვესტიციო თანხის 5 % / წელიწადში)
შესასვლელში ოპერატორი /ხელფასი	3600	12 თვე / X ევრო თვეში საშემოსავლო გადასახადის ჩათვლით
ნარჩენების მართვა და სამიტარული კვანძის დასუფთავება	2700	ხელფასი : 180 დღე / 15 ევრო /დღეში
აღჭურვილობის ქიავნობა და ტექნიკური პერსონალის ხელფასი	4500	ხელფასი: 9 თვე /500 ევრო თვეში საშემოსავლოს გადასახადის ჩათვლით
დაცვა /ზედამხედველი Watchman	5475	ხელფასი: 365 ღამე, 2 პერსონა. როტაციის სისტემა, 15 ევრი/დღეში
გიდების ხელფასი (მუდმივი შტატი)	3000	ხელფასი: 6თვე /500 ევრო თვეში საშემოსავლოს გადასახადის ჩათვლით
მარკეტინგი (ოპერატორების მიერ)	5000	განახლებული საინფორმაციო მასალის ჩათვლით როგორც არის რუკები, ბროშურები, ვებგვერდი სხვ. (დიზაინი და ბეჭდვა X ევრო წელიწადში)
ხარჯი ხულ /წელიწადი	39275	
სარგებელი	Income in EUR	
სავარაუდო ვიზიტორთა რიცხვი	5000	სულ ვიზიტორთა რიცხვი (200 ვიზიტორი/ კვირაში 180 დღის მაძილზე)
შესვლის საფასური და აღჭურვილობის ქირავნობა	50000	შესვლის საფასური /ერთ ადამიანზე = 10 ევრო
რუკა და საინფორმაციო მასალა (ბარათები, ბუკლეტები სხვ.)	1000	ვიზიტორთა 10% ყიდულობას 2 ევროდ
კვება	1000	ვიზიტორთა 20% ყიდულობს გამაგრებელ სასმელს (1 ევრო სუფთა მოგება გამყიდველისთვის მომგებიანია)
სულ მოსალოდნელი შემოსავალი	52000	

სულ სარგებელი (შემოსავალს - დანახარჯი) (არ მოიცავს კონსესიის გადასახადს)	12725	
ვიზიტორტა რიცხვი მოგების მისღებად (ვინც მხოლოდ შესვლის საფასურს იხდის)	3928	ვიზიტორტა მცირე რაოდენობისას ინვესტიცია არ იქნება მომგებიანი (სხვა ყველა პირობა თანაბარია)
ვიზიტორთა სავარაუდო მაქსიმუმი რაოდენობა	27000	100 ადამიანი /დღეში /9 თვის მანძილზე
კონსესია (დტს-სთვის წლიური გადახდა კერძო ბიზნესის შემთხვევაში)	2545	განისაზღვროს კონტრაქტში), წმინდა სარგებლის 20 %

2.) საინვესტიციო წინადადება

ალგეთის დაცული ტერიტორიების ეკოტურიზმის განვითარების სტრატეგია,
საქართველოს დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა

"კანიონის ბილიკი" დაშაშის ბუნების ძეგლი

დახასიათება / დასაბუთება:

დაშაშის კანიონის შესასვლელიდან მთავარ ჩანჩქერამდე და კანიონის თავზე ასასვლელი ბილიკის მოწყობა, დამახასიათებელი ბილიკისთვის საჭირო ელემენტებით, როგორც არის ხიდეები, ფეხით გადასვლელი ბილიკები და უსაფრთხოების კაბელები.

ბილიკიდან გასასვლელი: მეთევზის ბილიკის აპიკნიკე ადგილამდე (უზრუნველყოფილი მოაჯირებით). ბილიკის სიგრძე 3.5 კმ-ია.

ბილიკის შეკეთება და ფუნქციონირება,

ასევე შესვლის საფასურისაკრეფად დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის ფუნქციაა.

ინვესტიცია გაზრდის დაშაშის კანიონის მიმზიდველობას და დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციის მიმცემის შესანახად და ეროვნული პარკის დასაცავად მემოსავლის შექმნის შესაძლებლობას.

ინფრასტრუქტურის ინვესტიციის გარეშე არარსებობს შემოსავლის შექმნის სხვა პოტენციალი. პროექტის საინვესტიციო ღირებულებამ იმ მაღურია და დაახლოებით საკმარისია ინფრასტრუქტურის ფუნქციონირებისთვის. თანხადამოკიდებული ბილიკის ელემენტების დიზაინზე (შესასვლელი ქოხი, ხიდეების რაოდენობა, ფეხით გადასვლელი ბილიკების ტიპი) უნდა განისაზღვროს. უნდა გაკეთდეს დიზაინის დეტალური შესწავლა.

დაშაშის კანიონის იმალლიდან

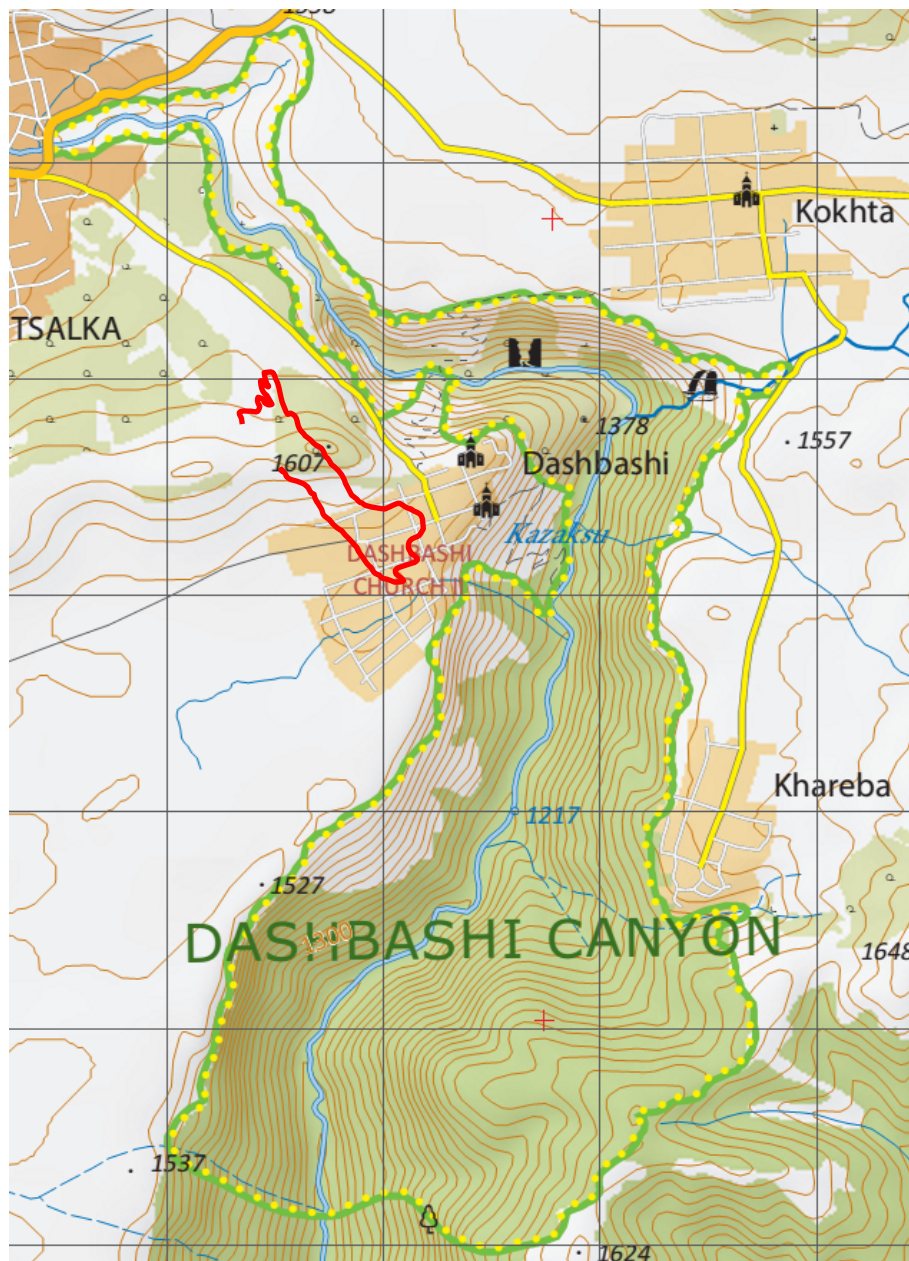
დაშაშის ძირითადი ჩანჩქერი

ზედაჩანჭერიდაუზი

კანოონისშიგნით

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა / კანონის ბილიკის ნიშნულში (გერმანია):

		
საფეხმავლობის ადგილისა და ცემის ადგილებია	ციცხომონაკვეთებზე ამაღლებულისას იარაღი უნდა იქონიებდეს	
		
საფეხურები / კიბე და მოაჯირები გასასვლელთან (მეთევზის ბილიკი)	ვიზიოტრათვის შექმნილი ჩანჩქერზე გადასახედიად გილის დიზაინი (სადაც სივრცე ვაძლევს საშუალებას)	

დანახარჯებისა და სარგებლიანობის ანალიზი

ხარჯი	დანახარჯი ევროში	ვარაუდი /Assumptions
საინვესტიციო დანახარჯი	60'000	ბილიკის მოწყობის თანხა, 5 ხიდი, უსაფრთხოების კაბელები / მოაჯირები გასასვლელად, ბილიკის ფეხით გასასვლელი მინ. 200 მეტრიანი მონაკვეთი, შესასვლელი ქოხი, ნიშნულები); სულ 3.5 კმ სიგრძის
ინფრასტრუქტურის შეკეთების ხარჯი დამასალა / წელი	6'000	რეგულაციური შემოწმება დარემონტი (10% საინვესტიციო თანხის / წელიწადში)
მიმღები ოპერატორი/ხელფასი	3'600	12 თვე / 300 ევროთვემისა შემოსავლის ჩათვლით
ნარჩენების დასან. კვანძის დასუფთავება	2'700	ხელფასი: 180 დღე / 15 ევრო / დღე
მარკეტინგი	3'000	განახლებული საინფორმაციო მასალის - რუკები, ბროშურების ხვ. ჩათვლით (დიზაინი და ბეჭდვა ყოველი ურად)
სულ დანახარჯი / წელი	15'300	
სარგებელი	შემოსავალი (ევრო)	
ვიზიტორთა რაოდენობა		სულ ვიზიტორთა რაოდენობა (10000 ვიზიტორი) / არშედიდს ტუდენტები (თავისუფალი შესვლა)
შესვლის საფასური	20'000	შესვლის საფასური / ერთადამიანზე = 2 ევრო
სულ მოსალოდნელი შემოსავალი	20'000	
სულ სარგებელი (შემოსავალი - დანახარჯი)	4'700	
ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობა (ვინც მხოლოდ შესვლის საფასურს იხდის)	7'200	ვიზიტორთა მცირე რაოდენობის საინვესტიცია არიქნებამოგებიანი (სხვა ყველა პირობა თანაბარი))

3.) საინვესტიციო წინადადება

ალგეთის დაცული ტერიტორიების ეკოტურიზმის განვითარების
სტრატეგია, საქართველოს დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის
პროგრამა

"ვია ფერატა ბირთვისი "

დახასიათება /დასაბუთება:

ბირთვისის კანონში შერჩეული კლდის კედელზე „ვია ფერატას“ მოწყობა ფოლადის კაბელების დამცავებით/შემოსაზღვრით, თოკის ხიდებით, რკინის საბჯენი კიბეებით და ა.შ „ვია ფერატას“ ადგილისთვის რამოდენიმე ვარიანტია. ფუნქციონირება და ბილიკების შეკეთება/მოვლა, ასევე შესვლის საფასურის მიღება დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციის და/ან კერძო კონსესიონერის საქმიანობა შეიძლება იყოს.

ინვესტიცია გაზრდის ბირთვისის კანონის მიმზიდველობას და დაცული ტერიტორიის ადმინისტრაციას მისცემს შემოსავლის შექმნის შესაძლებლობას კონსტრუქციის შესანახად და ეროვნული პარკის დასაცავად. ინვესტიცია უზრუნველყოფს მის მუდმივ მართვას და ტერიტორიის კონტროლს ვია ფერატას სამუშაო პერსონალით. პროექტის საინვესტიციო ღირებულება დაახლოებით გათვლილია ინფრასტრუქტურის ფუნქციონირებისთვის. თანხა დამოკიდებულია ვია ფერატას ელემენტების დიზაინზე (შესვლის ქოხი, ხიდების რაოდენობა, ფეხით გასავლელი ბილიკის ტიპი) რაც უნდა განისაზღვროს. უნდა გაკეთდეს ადგილის და დიზაინის დეტალური შესწავლა საერთაშორისო ვია ფერატას მშენებელი ექსპერტის მიერ. ადგილის შერჩევისას თავიდან უნდა ავიცილოთ სენსიტიური ჰაბიტატები და იშვიათი სახეობები (მაგალითად ბეჭობის არწივის ჰაბიტატის გამრავლება).

შეუპოვარის ციხე-კოშკი

შეუპოვარის ციხე-კოშკიდან ხედი

საბანაკე ადგილთან კლდის კედელი

ციხესთან ასასვლელი ბილიკი უნდა შემოსაზღვროს უსაფრთხო კაბელებით (ცალკე, ვი ა ფერატადან დამოუკიდებლად)

შემოთავაზებული ინვესტიციის რუკა

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა /ვია ფერატას დიზაინის ნიმუში:

	
ბილიკის რუკა	"ნეპალის" ხიდი
	
კიბე ლითონის საყრდებით/საბჯენით	თოკის ხიდები

ხარჯის და სარგებლის ანალიზი

ხარჯი	დანახარჯი ევროში	დაშვება/ვარაუდი
ინვესტიციის თანხა	150000	მშენებლობის თანხა (ევრო)
დიზაინის შესწავლა/შემუშავება	25000	საერთაშორისო ექსპერტი და მშენებლობის მონიტორინგი
აჭურვილობის შეძენა (უსაფრთხოების ქამარი, ვია ფერატას სამაგრები, შლემი) კერძო ოპერატორის მიერ	10000	50 ვია ფერატას სამაგრების კომპლექტი/ 200 ევრო კომპლექტი
სულ საინვესტიციო თანხა	185000	
ინფრასტრუქტურის შეკეთების ხარჯი და მასალა / წელი	15000	რეგულარული შემოწმება და შეკეთება (ინვესტიციის თანხის 10 % /წელიწადში)
აჭურვილობის შეცვლა და შეკეთება	2000	20% ინვესტირებული აჭურვილობის /წელიწადში
მიმღები ოპერატორი, აჭურვილობის და საკემპინგე	6000	12 თვე/ 500 ევრო თვეში საშემოსავლის ჩათვლით

ადგილის ქირავნობა / ხელფასი		
ნარჩენების მართვა და სან.კვანძის დასუფთავება	3600	12 თვე / 300 ევრო თვეში საშემოსვლოს ჩათვლით
დაცვა/ დარაჯი	3650	ხელფასი: 365 ლამე, 2 ადამიანი. როტაციის სისტემა, 10 ევრო /დღე
გიდის ხელფასი (მიდმივი შტატი) / უსაფრთხოება	3000	ხელფასი: 6 თვე /500 ევრო თვეში საშემოსავლოს ჩათვლით დამატებით რეზერვი (10% აღჭურვილობის ინვესტიციის ხარჯი)
თანამშრომელთა ტრენინგი (უსაფრთხოება, პირველად დახმარება, O&M)	3000	2 ტრენინგი წელიწადში (მთის გიდების ასოციაციის მიერ), 1500 ევრო ერთი ტრენინგისთვის
მარკეტინგი (ოპერატორის მიერ)	5000	განახლებული საინფორმაციო მასალის ჩათვით როგორც არის რუკები, ბროშურები, ვებ გვერდი, სხვ (დიზაინი და ბეჭდვა (ევრო წელიწადში
სულ ხარჯი /წელიწადში	41250	
სარგებელი	შემოსავალი ევროში	
	5000	სულ ვიზიტორთა რიცხვი (50 ვიზიტორი/დღე 100 დღის მანძილზე 6 თვიანი სეზონის განმავლობაში
შესვლის საფასური	50000	შესვლის საფასური /ადამიანი 10 ევრო
ლამის გათევა (საკემპინგე ადგილის გადასახადი)	12500	ვიზიტორების 50% რჩება ლამის კარვებში ლამის გათევით (გადასახადი 5 ევრო)
რუკა და საინფორმაციო პროდუქტი (ბარათები, ბროშურები სხვ.)	1000	ვიზიტორების 10% ყიდულობს სულო მცირე 2 ევროს ღირებულების ნივთს
კვება	1000	ვიზიტორების 20% ყიდულობს გამაგრებელ სასმელ (1 ევრო სუფთა შემოსავალი გამყიდველს)
სულ მოსალოდნელი შემოსავალი	64500	
სულ სარგებელი (შემოსავალს - დანახარჯი) (კონსესიის გადასახადის გარეშე)	23250	
ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობა (ვინც მხოლოდ შესვლის საფასურს იხდის)	4125	ნაკლები ვიზიტორის შემთხვევაში ინვესტიცია არ იქნება მომგებიანი (სხვა პირობები თანაბარია))
სავარაოდო ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობა	10000	100 ადამიანი /დღე / 6 თვის მანძილზე (100 დღე)
კონსესია (კერძო ბიზნესის ფუნქციონირების შემთხვევაში წლიური გადასახადი დაცული ტერიტორიების სააგენტოს)	4650	უნდა განისაზღვროს კონტრაქტში, სუფთა მოგების 20 %

4.) საინვესტიციო წინადადება

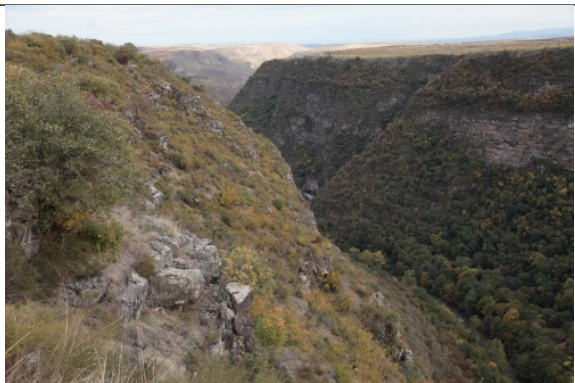
ალგეთის დაცული ტერიტორიის ეკოტურიზმის განვითარების
სტრატეგია, საქართველოს დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის
პროგრამა

"სათვალთვალ კოშკი" სამშვილდის ბუნების ძეგლი

დახასიათება /დასაბუთება:

გადასახედი / სათვალთვალ კოშკის მოწყობა სამშვილდის „ნახევარკუნძულის“ კიდეზე რომელიც გადაჰყურებს ჭივჭავის კანიონის ბუნების ძეგლს და ხრამის კანიონს. იქ არ არის კლდე, რომელიც მოისაზრება როგორც ბუნებრივი გადასახედი ადგილი. მრავალი საერთაშორისო ნიმუში/მაგალითი არსებობს. ნახევარკუნძულის კლდის კიდეზე მოწყობილი კოშკი ქმნის ხრამის და ჭივჭავის 360° -იან ხედს და შესაძლოა საინტერესო იყოს ფრინველებზე დასაკვირვებლად. სასურველია კოშკი მომზადდეს ხის მასალით (იხილეთ მაგალითები) და 30 მ სიმაღლის. GPS 38T458806.82 m E /4595241.39 m N დაახლოებით 777მ სიმაღლეზე ზღვის დოიდან.

ინვესტიცია სამშვილდის კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთან ერთად გაზრდის ბუნების ძეგლის მიმზიდველობას. ინფრასტრუქტურა დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციას მისცემს საშუალებას შექმნას შემოსავალი მისი მოვლისა და ბუნების დაცვის კუთხით. ინფრასტრუქტურის ინვესტიციის გარდა არ არსებობს ბუნების ძეგლის შემოსავლის მიღების სხვა მექანიზმი.საინვესტიციო ღირებულება საშუალო ინფრასტრუქტურის სავარაუდო ხარჯია, თანხა გუნდა განისაზღვროს კოშკის დიზაინის მიხედვით. საჭიროა კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოსთან ერთად კოორდინირებული მიდგომა.

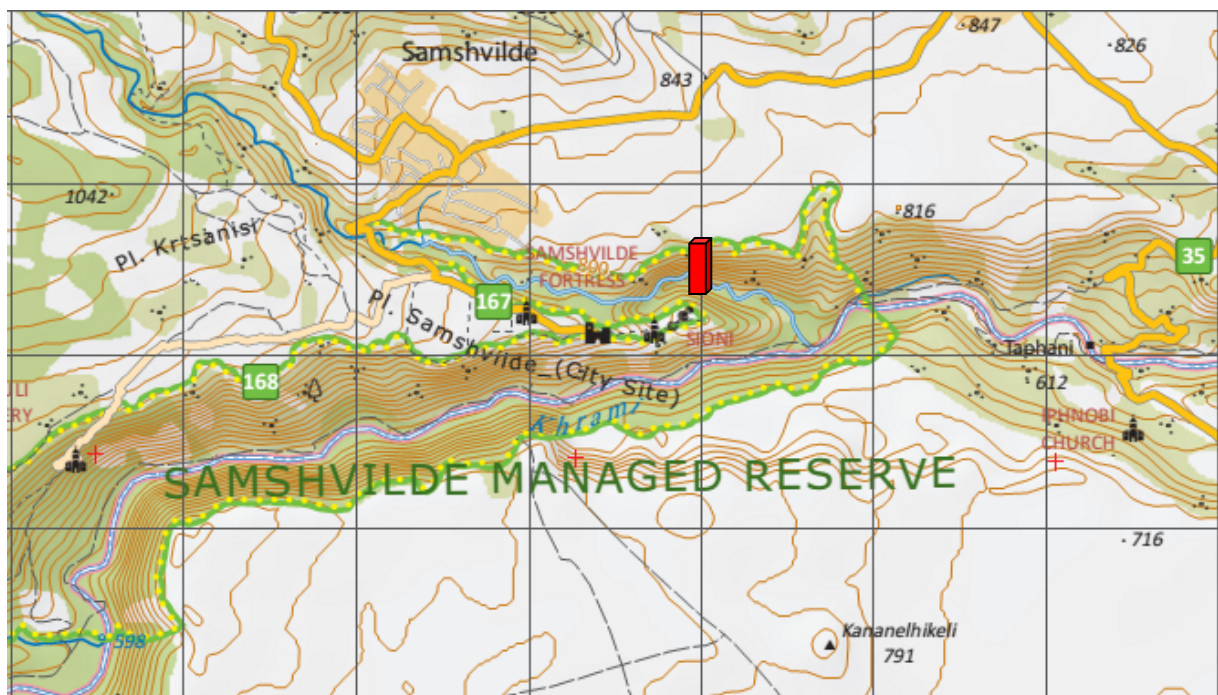
	
ჭივჭავის კანიონის ხედი	ხრამის კანიონის ხედი

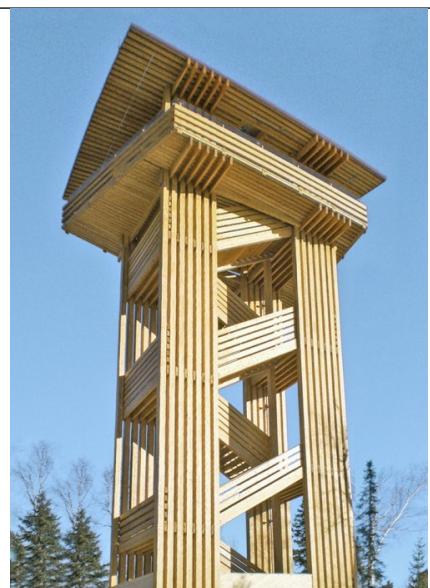
ციხის ტერიტორიაზე შესასვლელი

საშვილდის ისტორიული ძეგლი

შემოთავაზებული ინფრასტრუქტურა /გადასახედი კომპლექსის დიზაინის ნიმუში:

დეტალური დიზაინი უნდა შემუშავდეს, ინფრასტრუქტურისთვის კონკრეტული ადგილის შერჩევის ჩათვლით (მფლობელობის სტატუსი).

დანახარჯებისა და სარგებლიანობის ანალიზი

ხარჯი	დანახარჯი ევროში	ვარაუდი / Assumptions
საინვესტიციო ხარჯი (გადასახედი კომპიუტერის მშენებლობა)	350000	მშენებლობის თანხა (ევრო)
საინვესტიციო თანხა	350000	
ინვესტიციის შეკეთების სამუშაო და მასალა / წელიწადი	17500	რეგულარული შემოწმება და რემონტი (ინვესტიციის ხარჯის 5 % / წელიწადში)
მიმღები ოპერატორი/ ხელფასი	3600	12 თვე / 300 ევრო თვეში საშემოსავლოს ჩათვლით
ნარჩენების და სან.კვანძის დასუფთავება	2700	ხელფასი: 180 დღე / 15 ევრო/დღე
მარკეტინგი (ოპერატორების მიერ)	3000	განახლებული საინფორმაციო მასალის ჩათვლით რუკები, ბროშურები, ვებ გვერდი (დიზაინი და ბეჭდვა X ევრო წელიწადში)
სულ დანახარჯი / წელი	26800	
სარგებელი	შემოსავალი ევროში	
ვიზიტორთა რაოდენობა	18000	სულ ვიზიტორთა რაოდენობა (100/დღე 6 თვეში)/ არ შედის სტუდენტები (საფასურის გარეშე)
შესვლის საფასური	36000	შესვლის საფასური / 2 ევრო კაცზე
სულ მოსალოდნელი შემოსავალი	36000	
სულ სარგებელი (შემოსავალს - დანახარჯი) (არ შედის კონსესიიდან შემოსასული თანხა)	9200	
ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობა (ვინც მხოლოდ შესვლის საფასურს იხდის)	13400	13400 ზე ნაკლები ვიზიტორის შემთხვევაში ინვესტიცია არ იქნება მომგებიანი (სხვა პირობები თანაბარია)
სავარაუდო ვიზიტორთა მაქსიმალური რაოდენობა	90000	500 პერსონა / დღეში 6 თვის მანძილზე
კონსესია (წლიური გადასახადი დაცული ტერიტორიების სააგენტოს თუ ფუნქციონირებს კერძო ბიზნესი)	1840	კონტრაქტში უნდა განისაზღვროს), 20 % სუფთა მოგების გადასახადზე

ინვესტიცია ტურიზმის განვითარების სტრატეგიის სხვა აქტივობებთან ერთობლივად უნდა განხორციელდეს, მაგ. როგორც არის ბილიკის მარკირება, სან.კვანძის მოწყობა საპიკნიკე ადგილისთვის, მანქანების სადგომი (იხილეთ პროგრამის სამოქმედო გეგმა).

მეორე ეტაპზე კომპლექსურ შესაძლოა დაემატოს ჩაქვისთავის კანიონის ბუნების ძეგლის საინფორმაციო ბილიკით (არ იქნება შემოსავლის მომტანი, თუმცა ექნება საგანმანათლებლო პოტენციალი).

5. დასკვნა

ალგეთის დაცულ ტერიტორიებს ეკოტურიზმის განვითარების დიდი პოტენციალი აქვს. სამოქმედო გეგმა გვთავაზობს აქტივობების, რომლებიც დიფერენცირებულია მოკლე, საშუალო და გრძელვადიან აქტივობებად. აქტივობების რეალიზაცია სცილდება დტს-ის და დტმპ - საქართველოს განხორციელების შესაძლებლობებს. თუმცა, ეროვნული პარკის და დტ-ის მიერ, პროექტის მხარდაჭერის ფარგლებში შესაძლოა შესრულდეს ბევრი მოკლე და საშუალოვადიანი აქტივობა.

ამასთანავე, უნდა ითქვას, რომ ტურისტული პროგრამის წარმატება დამოკიდებულია დამატებით დასაქმებულ კვალიფიცირებულ პერსონალზეც, ვინც უნდა მიიღოს კარგი (კონკურენტუნარიან) ხელფასი და სპეციალური მომზადება. ასევე, საჭირო გახდება დაცულ ტერიტორიაზე ადმინისტრაციისა და მისი თანამშრომლების დონეზე სტრუქტურული რეფორმების განხორციელება პროექტის მფლობელობის უფლების/პასუხისმგებლობის და მათი წახალისების (სტიმულის) გაზრდის მიზნით. ბიუჯეტის დეცენტრალიზაცია / დე-კონცენტრაციის პროცესი საჭიროა, რათა ადმინისტრაციამ შეძლოს მათი შემოსავლების მნიშვნელოვანი ნაწილის გამოყენება და მოკლევადიანი ინვესტიციებისა და ტექნიკური მომსახურების განხორციელება. ასევე რეკომენდებულია მოქნილი დასაქმების სქემა (ე.წ. სეზონური პერსონალი), დამატებითი ტურისტული დავალებების განხორციელებისას ხელფასებზე დანამატის შემოღება.

სტრატეგიის განხორციელების შემთხვევაში, ეროვნული პარკი შეძლებსა და მთელი რეგიონის სრულიად განსხვავებული ტურისტული შეთავაზების შექმნას და მიაღწევს არა მხოლოდ კონსერვაციული საჭროებების უკეთეს მიდგომებს, არამედ ხელს შეუწყობს ადგილობრივთა მიერ მიღწეულ დამატებითი შემოსავალი სერვისებისა და ადგილობრივი პროდუქტის გაყიდვით.

6. დანართები (ცალკე დოკუმენტი)